

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK március 4.

62. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

A csöndes gyász

napját ünnepelte meg most a német nép. A csöndes gyászt, amit nem lehet világgá rikoltani s üres jelszavak kormával bemocskolni. A csöndes gyászt, aminek nincs nyílt sebe, de ami befelé vérzik kiapadhatatlanul a letargia ájulásáig. A csöndes gyászt, amit nem a békeszerződések, de a halottak parancsoltak rá a világ népeire.

Az ismeretlen katona gyönyörű szimbólumai szobrai után egyre másra vetődtek fel szobor-ötleték és relief-tervezetek. Ércbe és kőbe kell menteni minden *mementó*-ját a vériszapos időknek. Egymásután indítványozták: állítsák fel szobrát az ismeretlen fogyasztónak, az ismeretlen adózónak, az ismeretlen köztisztviselőnek, az ismeretlen középosztálybeli-*nek*. (Milyen jellegzetes mellék-alakja lenne az ismeretlen katona szobrának az *ismeretlen siber!*) A csöndes gyász viselőinek nem kell szobor és nem kell embléma. Mert a csöndes gyásznak élő szobrai vagyunk mi mindnyájan, rokkantjai a háborúnak és rokkantjai a békének. Az emberrengetegben egymás kezét fogva járnak a Learek és a Niobék.

A hangunkra, kedvünkre, örö-
münkre a gyász fátyolát terítette a végzet, ez a komor, konok temetésrendező. Miért van napja a csöndes gyásznak? A csöndes gyásznak *évei, évtizedei* vannak. S ha a nemzedékek életével is lehetne mérni az időt: két nemzedék elborult kedvvel öltötte magára a gyász szövetét.

Milyen gazdag a temető s milyen szegény az élet. Nézz körül: gondtól eltorzult arcokat, munkában szakadt izmokat, tébolyult reményt s a kétségbeesés örvényeit látod magad körül. Tudsz-e még rá emlékezni, testvér, milyen gazdag voltál? Az élet kirakataiban csillogó illúziók tündököltek, boldog karácsonyvararás volt a világ. S jöttek a marcona gondok, jöttek a torzonborz nélkülözések s kifosztották, fölmarkolták az élet csillogó kirakatát. Kin-
csünk, javunk, boldog gyermek-játékaink helyébe mit tettek le? A halálnak, gyásznak, bajnak és jejnak fekete kőszötyűt.

Most már megünnepelhetjük a csöndes gyász évtizedekig elnyuló napját. Megülhetjük a gyász torát, mint a családirtó, aki a rászakadó gyász fölvilágító fájdalomában először eszmél föl arra, hogy mit tett. Mi is először elpusztítottunk mindent magunk körül, mindent, amit azok az erők teremtettek, amit mi kultúrának, civilizációnak, jognak és erkölcsnek hittünk. Először végzős mámorban, duhaj részegkedéssel, hajrázó szenvedély-

lyel elpusztítottunk mindent, a multak termését s a jövőendő vetését s amikor rommá pusztítottuk a teremtés Carthago-ját, Marius-okként könnyekkel öntöztük meg a romokat. A gyilkosok beállnak a gyászmenetbe s a csöndes gyász tisztult érzésére akarják megnyitni lelkük szentélyét.

Előbb vezekelni, aztán gyászolni. Azt a legmonumentálisabb szerencsétlenséget, amit emberi erő zuditott az emberiségre, nem egy generáció hordta méhé-

ben. A történelem vágóhidját nem egyetlen nemzedék építette fel. A történelmi igazság joggal büntet hetediziglen, mert az egymásután következő sarjadékok egymással versengve riasztották fel a veszélyt s botor hittel és botor cselekedetekkel hívták ki maguk ellen a végzetet. Egyetlen nemzedék vállá összeroskad-
nék a bűnnek és felelősségnek terhe alatt.

Úgyes nyomozók az ismeretlen gyilkos áldozatának temetésére detektiveket küldenek: a

vérenek borzalmas vonzóereje van arra, aki kiontotta. A gyilkos nem tud elmaradni áldozata temetéséről. Nézzük most azokat, akik „csöndes gyászt” hordozva szívükben, siránkoznak a sirbanyatlott világ sirkeresztje előtt. Megtaláljuk köztük azokat is, akik könnyeikkel akarják lemosni a vért kezükről s jajveszékélésükkel akarják tukliáltani a lelkiismeret kérélehetetlen szavát.

Ha már kiontottuk a vért, legalább ne szennyezzük be gyásszal a halott emléket.

A német nacionalisták puccsal akarják eltávolítani Hindenburgot

A fajvédők diktatúrára törekszenek

Berlinből jelentik: A szélsőjobboldali német körök tudvalevőleg már régebben elégedetlenek nemcsak a kormány, hanem *Hindenburg* birodalmi elnök ténykedésével is. A német nacionalisták, akik mindent elkövettek annak idején Hindenburg megválasztása érdekében, súlyosan csalódtak, mert

Hindenburgban nem azt az el-

nököt kapták, aki hajlandó odaadni magát kalandos politikai terveiknek.

Az eddigi burkolt támadások után szélső jobboldali körökben most már nyíltan beszélnek arról, hogy

a német nacionalisták puccsal terveznek Hindenburg elnök és a birodalmi kormány eltávolítására.

A nacionalisták diktatúrát akarnak kikiáltani és a diktatori hatalmat a maguk kezébe akarják ragadni.

Bár a német fajvédők puccskészülődéseinek a kormány és a hatóságok nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, mégis megtörtént minden intézkedés, hogy a nacionalisták esetleges akciója ne találja készületlenül Németországot.

Orosz-japán háboru fenyeget

Japán részleges mozgósítást rendelt el

Tokióból jelentik: A japán kormány az Oroszországgal való feszült viszonyra való tekintettel *részleges mozgósítást rendelt el*.

A kormánylapok azt írják, hogy Japánnak le kell számolni Oroszor-

szággal, mely Mandzsuriában és Kinában egyre inkább veszélyezteteti *Japán pozícióját*. A reakciós körök azt hiszik, hogy az Oroszországgal való háboru elkerülhetetlen és sajtójuk nap-nap után támadja a

kormányt, hogy a szovjettel szemben igen kevés eréllyel képviseli az ország fontos politikai és gyarmati érdekeit.

A kormány minisztertanácson foglalkozott a kínai kérdéssel.

A balkáni garanciapaktum megkötését kívánja Franciaország

Párisból jelentik: A francia lapok részletesen foglalkoznak *Nincsics* Momcsilo külügyminiszter és *Sztójadinovics* Milán pénzügyminiszter párisi tartózkodásával.

Sztójadinovics pénzügyminiszter szerdán délben érkezett meg Londonból Párisba. A miniszter újságíróknak tett kijelentése szerint

amerikai és angiai tárgyalásai lehetővé teszik, hogy Jugoszlávia rendezze államadósságainak ketharmadát.

Ilyen nagy tehertől megszabadulva az SHS. kormány nyugodtabban dolgozhatik az ország gazdasági újjáépítésén.

Különösen élénken foglalkoztatják a francia közvéleményt *Nincsics* és *Briand* tárgyalásai.

A *Petit Parisien* vezércikkét ír *Nincsics* külügyminiszter és *Briand* francia miniszterelnök találkozásá-

ról. A vezércikk szerint a tanácskozáson szóba fog kerülni a magyarországi frankhamisítási ügy

Nincsics véleménye szerint a frankhamisítók az utódállamok elleni akcióra készültek.

A jugoszláv külügyminiszter szükségesnek tartja a kelet-európai *status quo* fentartásának megfelelő módon való biztosítását és ennek érdekében kerül szóba a jugoszláv—görög, valamint a jugoszláv—bolgár helyzet is. Görögország és Jugoszlávia tudvalevőleg a balkán háboru alkalmával kötött szövetségi szerződést nem újították meg. Az emiatt támadt nehézségek elsimitása egyik főcélja *Nincsics* és *Briand* találkozásának, mert

úgy Franciaország, mint Jugoszlávia a balkáni garanciapaktum megkötését kívánják.

Ebből a szempontból kedvezően ítéli meg a *Petit Parisien*, hogy Jugoszlávia és Bulgária között az évek óta feszült viszony enyhült.

Jugoszlávia és Görögország, továbbá Jugoszlávia és Bulgária között fennálló esetleges ellentétek kiküszöbölése lesz Briand feladata.

A párisi lap értesülése szerint *Nincsics* a tanácskozáson ki fogja jelenteni, hogy a jugoszláv kormány magáéva teszi a locarnói egvezmény szellemét és a kisantant legutóbbi konferenciája is ilyen *dolgozni fog azon, hogy Németország ne veszélyeztesse a győztes államok pacifizmusát*. A tárgyalások során Németországnak és Ausztriának az utódállamokkal való viszonya is szóba kerül és *Nincsics* ki fogja jelenteni azt a reményét, hogy Magyarországgal is helyre fog állni a jó viszony.

Hat hónapra ítélték a budapesti Opera volt prima- ballerináját

Sebesi Tessza kálváriája

Budapestről jelentik: Érdekes pört tárgyalt szökdán a budapesti törvényszék büntető tanácsa. A vádlott Sebesi Tessza volt, a budapesti Operaház egykori primaballerinája, aki ellen az a vád merült fel, hogy az időközben elvált férjét, Beöthy Zsigmond László kereskedőt betörésre bujtotta fel. Beöthy ugyanis egy fiatalkoru barátjával betört a Holzer-féle divatruházba és amikor letartóztatták, azt vallotta, hogy felesége beszélte rá a betörésre.

Amikor az ügy nyilvánosságra került, Sebesi Tesszának meg kellett válnia az Operától és kénytelen volt a botrány elől Olaszországba menni. Végigkóborolta Olaszország városait és végül a miánói Trianon mulató dobogóján táncolt. Egy napon azután a magyar hatóságok megkeresésére letartóztatták Mitánóban Sebesi Tesszát. Elszállították Magyarországra és előbb a soproni, majd a szombathelyi börtönben helyezték el. Végül átvitték a Markó-úcai fogházba, ahol hét hónapig raboskodott, amíg végre tárgyalásra került az ügye.

A tárgyaláson, amely bővekedett igazságban kitűnt, hogy Sebesi Tessza csak utólag, közvetlen a betörés után értesült férje bűncselekményéről, amikor Beöthy hazavitté a lopott árut. A bíróság ezért Sebesi Tesszát csupán országzáság büntetésében mondotta ki bűnösnek és hat hónapra és tizenöt napi börtönrre ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett. Sebesi Tesszát a bíróság nyomban szabadlábra helyezte.

A fegyelmi bonyodalmi

Lassan halad a döntés felé a novis- zadi polgármester és tanácsnok afférje

A Bácsme gyei Napló már ismételtlen foglalkozott azzal a konfliktussal, amely dr. Milovanovics Milován noviszadi polgármester és dr. Markovics Giga kulturtanácsnok közt áll fenn. A tanácsnok még mielőtt Milovanovicsot polgármesterré nevezték ki, ellenséges viszonyba került későbbi hivatali felelősével, aki ellen rágalmazás és hivatalnoksértés címén büntető feljelentést is tett.

A polgármester hivatalbalépése után történt konfliktus és személyes szóbeli összezapás után dr. Milovanovics polgármester tudvalevőleg fellügszette dr. Markovicsot és ellene a fegyelmi vizsgálatot megindította, amely tíz hónap óta folyik, anélkül, hogy az arra egyedül illetékes közigazgatási bizottság a fegyelmi vizsgálatról szóló jelentést tárgyalhatta volna.

Ennek a késedelemnek nem lehet oka az, mintha ez a fegyelmi ügy túlságosan komplikált volna, ellenben úgy tudják, hogy a referens Klicin Predrag kulturtanácsnoktól a polgármester az iratokat még múlt év novemberében azzal az indokolással vette el, hogy azokat át akarja tanulmányozni. Az iratok mostanáig a polgármesterhél voltak és csak hétfőn kerültek vissza az eladóhoz.

Ennek a fordulatnak is érdekes pikantériája van.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Rajkovic Mihály orvos, a radikális-párt egyik oszlopos tagja erélyes szavakkal követelte a fegyelmi vizsgálat lefolytatása mellett dr. Markovics Giga fellügszítésének hatályon kívül helyezését.

A közigazgatási bizottság, miután ez az indítvány formál okokból nem volt elfogadható, határozatlanlag utasította a polgármestert, hogy öt napon belül tartsa vissza a fegyelmi iratokat az eladóhoz, aki azt soronkivül terjessze a

vizsgálat eredményével együtt a közigazgatási bizottság elé. Minthogy dr. Milovanovics Milován polgármester *eredekelt fél* és Lakics János polgármester helyettes *tana* a fegyelmi ügyben — a bizottság határozatához képest dr. Petrovics Milvoj bácsme gyei és így noviszadi főispánt kéri fel, hogy a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén elnököljön.

Husz kiló pénzt lopott a novisadi pénzügyigazgatóság az őrtálló katoná

Régi huszonöt parásokat hozott forgalomba a tolvaj

Noviszadról jelentik: A tartományi pénzügyigazgatóság szerdán feljelentést tett a rendőrségen, hogy a pénzügyigazgatóság pincéjéből eltűnt egy láda forgalomból kivont régi huszonöt parás érepenz. Ugyanebben az időben a rendőrségen tartózkodott egy ember, akinél volt egy ilyen forgalomból kivont huszonöt parás. Az illető elmondotta, hogy Popov borbélynál kapta a pénzt. Detektívek mentek Popovhoz, aki kijelentette, hogy a Jávorféle dohánytözsében kapta a huszonöt parást. A további nyomozás során megállapították, hogy a Jávorféle tözsében több ilyen huszonöt parás van, amelyet egy ismeretlen katoná hoz bevéltás végett a tözsébe.

Véletlenül éppen akkor, amikor a detektívek a tözsében tartózkodtak, újból

Ez a késedelmeskedő fegyelmi ügy külföldben a radikális klub vasárnapi ülésén is szóba került. A radikálisoknak ez a gyűlése aligha lesz valami csendes lefolyású, mert annak kell határozni dr. Milovanovics polgármester és Popovics Jefa városi bizottsági tag közt a legutóbbi közgyűlésen lejött, feltűnően dics és sértőhangú összezapás ügyében.

megjelent a katoná, hogy huszonöt parásokat váltson be. A detektívek azonnal őrizetbe vették és kihallgatták. A katoná, Gudas Bogdán kriskovei illetőségű földműves, aki a noviszadi géppuskásosztagnál szolgál, elmondotta, hogy többször teljesített szolgálatot a tartományi pénzügyigazgatásnál. Egy alkalommal az ablakon át behatolt a pincébe és megtalálta a régi huszonöt parásokat. Körülbelül husz kilót vitt el és a pénzt, amelyről nem tudta, hogy már nincs forgalomban, a laktanya padlásán rejtette el és apródonkiat elkarta értékesíteni. Az ellopott huszonöt parások egyrészt a katoná által megjelölt helyen meg is találtak.

A rendőrség Gudas Bogdánt átadta a katonai parancsnokságnak, amely az eljárást folytatni fogja Gudas ellen.

Divatrevü

a Bácsme gyei Napló hangversenyén

A Bácsme gyei Napló kiadóhivatala már minden előkészületet megtett a vasárnapi hangversenyre, amely nagysikerűnek ígérkezik. A hangversenyszámokat ép oly nagy érdeklődés előzi meg, mint a hangverseny követő sorsolást.

A műsort László Ferenc hírlapíró konferansza vezeti be. Ezt követi Löwy Erzsébet zongoraművész zongorajátéka, Reiter Ilonka hangversenyének énekszámai. A kiváló művész Adv-dalokkal fog szerezni. Haraszti Sándor újságíró a modern magyar költőkről tart szabad előadást. Az egyes számok között ugyancsak László Ferenc újságíró konferál.

A hangverseny keretében csinos hölgyek a legújabb divatot fogják bemutatni,

amelyet azután a Bácsme gyei Napló sorsjátéka követ.

A sorsolás dr. Manojlovics Vladisláv királyi közjegyző közreműködésével fog megtörténni. Számtalan értékű tárgy, többek közt — mint már jelentettük — egy modern hálószoba berendezés és egy rádió-apparátus, valamint a pénzjutalmak kerülnek kisorsolásra.

A Bácsme gyei Napló hangversenye

tellesen díjtalan lesz.

Mindazok, akik a kiadóhivatal részéről szétküldött meghívót, vagy a Bácsme gyei Napló karácsonvi számában közölt sorsjegyet felmutatják, résztvehetnek a hangversenyen, amely vasárnap délelőtt tíz óráko kezdődik a Bárányban, amely iránt nagy az érdeklődés.

Szélcsend a politikában

Amig Nincsics és Sztojadinovics távol vannak, nem lesz nagy esemény a politikai életben — A költségvetési vita megerősítette a kormány helyzetét

Beogradból jelentik: A költségvetés részletes vitája a vége felé közeledik. A parlament tárgyalásait egyre csökkenő érdeklődés mellett folytatja. Az érdeklődés hiánya a politikai élet eseménytelenségének a jele. Nem is vannak nagyobb énlékséget, amig Sztojadinovics és Nincsics miniszterek vissza nem térnek. A pártok egymás közötti viszonyát a költségvetési vita meglehetősen tisztázta. A kormány-koalíció helyzete megerősödött, mert nyilvánvalóvá vált, hogy az ellenzéki pártokat egymástól mély ellentét választja el. Csak a muzulmán és Dovidovics-párt között van szorosabb együttműködés. Az ellenzéki pártokat azonban egymástól a federalistákat a Pribicevics-párttól, a radikálisokat a többi pártoktól sokkal nagyobb ellentét választja el, mint a kormányzó pártoktól. Emiatt a kö-

zel jövőben semmiféle erőteljesebb ellenzéki akcióra nincs kilátás.

El a csendőrt!

Dragovics Mijutin, a radikális-párt alelnöke, akinek Radics miniszterrel az ismeretes afférja volt, beadványt intézett a radikális-párt-hoz, amelyet továbbítani kért Pasic miniszterelnökhöz. A beadvány, amely politikai körökben kínos feltűnést keltett, azt kívánja, hogy a miniszterelnök utasítsa Radicsot, hogy a képviselőkkel szemben udvariasabban viselkedjék, a csendőrt távolítsa el a közoktatási ügyi minisztérium kapujából és ne akadályozza meg, hogy a képviselők a minisztériumba bemenjenek és az aktába betekintsenek. Szóvá teszi, hogy Radics eljárása a radikális képviselőket és a pártot annyira elkésérti, hogy ha orvoslást nem találnak, a költségvetés

ellen szavaznak. A radikális-pártban meg vannak ugyan győződve arról, hogy Dragovics akciója teljesen elszigetelt, azonban mégis arra akarják rávenni az alelnököt, hogy vonja vissza beadványát.

A szarajevói radikális nagygyűlés előkészítése

Hirt adtunk arról, hogy a szarajevói radikális-párt nagygyűlést szándékozik tartani, amelyen Pasic miniszterelnök is részt kíván venni, hogy népgyűlés keretében számoljon be a Radics-párttal való megegyezésről. Közben azonban a szarajevói radikális-pártban is belső ellenségeskedések törtek ki. Mint Beogradból jelentik, szerdán éjjel dr. Szrkics és Miletic Koszta miniszterek, a »párt békegalambjai« Szarajevóba utaznak az ellentétek elsimítására. A két miniszter legutóbb Zagrebben járt, ahol szintén nagy sikerrel működtek közre az ottani pártban fennálló ellentétek elsimításában. Szarajevói utjukra elkíséri a minisztereket dr. Andric agrárreformügyi államtitkár is és ha az ellentéteket sikerül elsimítani, véglegesen megbeszéljük a szarajevói nagygyűlés időpontját. Miletic közlekedésügyi miniszter a szarajevói vasutigazgatásnál hivatalvizsgálatot is fog tartani.

Cuza nem lehet többé tanár

A román kormány kategorikusan ellene van a numerus claususnak

Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetemen a diákoknak az a csoportja, amely a sztrájk mellett kitar, egyre csökken és így pár napon belül a sztrájk megszűnik. A diákok küldöttségét Anghelescu miniszter fogadta és Pangratti rektor jelenlétében felvilágosította őket arról, hogy mi a kormány álláspontja a diákok memorandumában foglalt kívánások tekintetében. Az idegen, különösen a zsidó diákok felvételének korlátozására vonatkozó kérést a kormány kategorikusan visszautasítja — mondotta a miniszter.

Arra a kérdésre, hogy Cuza professor állásába visszahelyeztessék, azt felelte a miniszter a küldöttségnek, hogy ebben az ügyben a semmitörvény illetékes a döntés meghozatalára. De ha ez a döntés kedvező volna rá, akkor sem foglalhatná el katedráját, mert koránál fogva a törvény értelmében nyugdíjazni kell őt.

A hullakérdés szabályozását a miniszter megígérte, azonban azon kérés elől, hogy az eddig kiszabott fegyelmi büntetések visszavonassanak, a miniszter teljesen elzárkózott. Pangratti rektor enyhítette ezt a miniszteri szigort, kijelentvén, hogy abban az esetben szó lehetne egyes fegyelmi büntetések felügszítéséről, ha a hallgatók garanciát nyújtanának arra nézve, hogy a zavarásuknak egyszer s mindenkorra végét vetnek.

A diákegyesületek elismerése ügyben kijelentette a miniszter, hogy az elismerés egyedül az egyetemi tanács hatáskörébe tartozik s így csak az a diákegyesület működhetik, amelynek alapszabályait az egyetemi tanács jóváhagyta. A diákok most az egyetemi tanácsot keresik fel az egyesületek sürgős elismerésének kérésével.

Službene Novine

részére hirdetések felvétel, részvénytársaságok megjelöl, meghívóit bármely lapra legpontosabban és a legelőnyösebben elhelyez: 1145

KAROS HIRDETŐVÁLLALAT
NOVISAD, KRALJ PETRA ULICA 18.

KISEBBSÉGI ÉLET

Ugron István, az erdélyi magyar párt elnöke, a *Bácsme gyei Napló* kolozsvári tudósítója előtt hosszabb nyilatkozatot tett a romániai magyarság politikai mozgalmairól.

— Örvedetes jelenség — mondotta a pártelnök — hogy Erdély egész magyarsága mindegy felekezeti és osztálykülönbség nélkül tömörült az országos magyar párt zászlaja alá és nincsen olyan rétege a társadalomnak, amely magát kivonná; alig van magyarlakta vidék, amely be ne lenne szervezve vagy ahol a szervezés meg ne indult volna. Örömmel állapíthatom meg, hogy még az idegen eredetű és fajú testvéreink is, akik kultúrájuknál és érzésüknel fogva már régen a magyarsághoz csatlakoztak, most még jobban összeforrtak velünk és a magyar pártba tömörültek. Elsősorban meg kell említenem ezek közül a magyar kulturájú zsidóságot, akik majdnem kivétel nélkül hozzáuk csatlakoztak és magyarrá lett sváb testvéreinket. Még csak a szervezett munkásságnak nagyrésze tartja magát távol, de remélem, hogy őket is sikerül meggyőzni, hogy mi világméretű különbséget nem ismerünk és mindenkinek, aki magát magyarnak vallja és érzi, megvédjük az érdekeit. Természetesen csak a polgári gondolkodású munkásságról beszélek, mert a kommunistákkal a magyar párt minden közösséget megtagad. Ugyanez a helyzet a zsidósággal is. A magyar kulturájú zsidóságot, mint a múltban is, így most is a magunkénak valljuk és a párt az ő érdekükben, például az iskolák kérdésében is, a legnagyobb érdeklődéssel áll a székelyekkel szemben az ugynevezett zsidó nemzeti szövetség, amely kimondottan nemzeti alapon áll, eddig nem volt bekapcsolható a magyar párt mozgalmába.

Bécsben hazafias tüntetést rendeztek a déltiroli németek elnyomása ellen tiltakozásul. A Volkshalle-ben mintegy nyolcezer ember jelent meg és tüntetést Mussolini jogfosztó uralma ellen, mely a déltiroli németek kulturális és gazdasági jogait teljesen elköszölte. A gyűlésen számos beszéd hangzott el és valamennyi szónok autonómiát követelt Déltiroi részére és a Népszövetség beavatkozásának szükségességét hangsúlyozta. Különösen nagy hatása volt Pembauer dr. innsbrucki városi tanácsos beszédének, aki többek között kijelentette, hogy a bajor beiktat nem Dante népe, az olaszok, hanem a jelenlegi kormányrendszer ellen irányul, mert Mussolini maga is beismerte, hogy politikájának egyik célja a német kisebbség utolsó maradványait is kiirtani. A szónok élesen támadja dr. Runk kancellárt is, aki a déltiroli kérdést Olaszország belügyének minősítette és ezzel Mussolini álláspontját elfogadta. Hasonló értelemben beszélt a többi szónok is, köztük egy Ursin nevű orvos tanár, aki felemeltette, hogy három diák szenved a bozenti börtönben állítólagos hazaárulás miatt. A gyűlés végül határozati javaslatot hozott, amelyben kifejtik, hogy a déltiroli kérdés nem Olaszország belügye, hanem nemzetközi ügy, mely a Népszövetség elé való.

A szlovéniai nyugdíjasok ügyében a keresztényszocialista képviselők írásbeli interpellációt nyújtottak be a kormányhoz. Az interpellációban a következőket írják: Sürgősen segíteni kell, mert mit fog mondani a művelt világ, ha megtudja, hogy nálunk — a demokrácia mintá Svájcban — a kormányhatalom nem törődésére miatt ezek és ezek hivatalosan éhezésre vannak kárhoztatva. Benes külügyminiszter ur legutóbb is az angolországi Morning Post-ban kifejezte, milyen széles-

körü demokráciát élveznek Oroszországban a kisebbségek. A nyugdíjak felémelését 1925. január 1-től kellett volna eszközölni és a sok nyugdíjas ügye még ma sincs rendezve és nincs kijelentés, hogy mikor hajdák végre a nyugdíjak felémelését. Kérdezzük a minisz-

ter urakat, hajlandók-e azonnal intézkedni, hogy a pozsonyi vezérpénztárgazgatóság az 1925. január 1-től esedékes felemelt nyugdíjakat azonnal, mindenkinek folyósítsa; hajlandók-e intézkedni, hogy amint az állam alkalmazzottak fizetését egyik hónapban be-

állítják, ugyanakkor már a jövő hónap elsőjétől, utálják, ki nekik a nyugdíjat is; hajlandók-e vizsgálatot indítani abban az irányban, hogy kit terhel a felelősség azért, hogy a nyugdíjak kiutalása hónapokot késik és hajlandók-e a hibásakat példásan megbüntetni?

„A magyaroknak jobb sorsuk van, mint a németeknek“

A német párt elnöke szerint a magyarok a Vajdaságban több jogot élveznek, mint a németek
A szláv kisebbségek érdeke, hogy az itteni kisebbségekkel többet törődjenek
Krafft parlamenti bizottsággal akarja megvizsgáltatni a kisebbségek helyzetét

Krafft nagy beszéde a vallásügyi költségvetés vitájában

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén a vallásügyi költségvetés körül tárgyalás alá. **Trifunovic** Misa vallásügyi miniszter kisszámú képviselő jelenlétében tartotta meg expozéját, amelyben statisztikai adatokat sorolt fel az élimert vallásfelekezetek megoszlásáról és bejelentette, hogy az ókatholikus egyházat a kormány elismerte. Magukról a költségvetési tételről a miniszter kevés felvilágosítást nyújtott.

A vita első szónoka **Buzala** dr. horvát föderalista volt, aki előbb a vallásügyi költségvetés tételét bírálta, majd élesen támadta a kormányzópartokat, miközben többször heves szóváltásba

elegyedett Radics-párti és radikális képviselőkkel. Támadta a szerbeket, amiért az ország mohamedánjait muzumán vallású szerbeknek tekintik, nem pedig mohamedánoknak.

Agatonovics demokrata személyes kérdésben szólalt fel, majd **Trifunovic** Misa miniszter válaszolt Bazala észrevételeire. Bazala viszontválasza után **Krafft** István dr., a német párt elnöke emelkedett szólásra.

Amikor Krafft beszélni kezdett, a képviselők nagy része elhagyta a termet, csak heten maradtak bent: **Popovicki** Pavle radikális, három néppárti, egy demokrata, egy földművespárti és egy horvát parasztpárti.

A német párt elnöke a kisebbségi törekvésekről

Krafft kijelentette, hogy a vallásügyi tárca kisebbségi szempontból is fontos, mert a helyi kisebbségek részben vallási kisebbségek is. Elismeréssel beszélt Krafft Grizogonának a kisebbségi kérdésben tett parlamenti nyilatkozatáról. Kár, hogy **Grizogono** pártvezére, **Pribicevic** olyan gőrcsően rágaszkodik ahhoz, hogy a polgárok nemzetiségi hovatartozását az állam határozza meg és a kisebbségek maradjanak meg eddigi sajnálatos helyzetükben, tiszokul a más országokban élő szláv kisebbségek sorsáért. Grizogono ahhoz a feltételhez köti a kisebbségi jogok teljesítését,

hogy a kisebbségek tanusítsanak lojális magatartást. A németek — mondotta Krafft — mindig lojális magatartást tanusítottak.

Popovicki Pavle: És a forradalom? És Noviszivac?

Krafft: Igen, Noviszivac. Sajnálatos, hogy ön így beszél. Ne kívánja, hogy erősebb kifejezést használjak. Hát az illojalítás, ha...

Popovicki: Ha tízezer ember fegyvert ragad.

Krafft: Mi csinálunk forradalmat?

Popovicki: Mi volt 1922-ben Noviszivac?

A szerb-német testvériség

Krafft: A németek mindig őszintén lojális magatartást tanusítottak. A németek és szerbek a Vajdaságban évszázadokon át testvéri egyetértésben éltek. 1910-ben a vajdasági szerbeknek és németeknek közös felöltjük is volt.

Popovicki: Hol volt ez?

Krafft: A Délbácskában, a sztarifutaki lelkészválasztásnál. Belackván a németek felajánlották a kerület mandátumát Tomics Jásának. Az ország német ki-

sebbsége törvényesen akarja biztosítani jogait és azt kívánja, hogy

megőrizhesse nemzeti egyéniségét és kulturintézményeit saját költségén fenntarthassa.

Felolvasta ezután Krafft azt a nyilatkozatot, amelyet a genfi kisebbségi konferencián tett.

A kisebbségek nem lehetnek áldozatai a nemzetek közti konfliktusoknak.

A németek helyzete Erdélyben

Krafft ezután összehasonlította a különböző államokban élő különböző kisebbségek helyzetét; főleg a romániai kisebbségek helyzetével foglalkozott.

— Bár Romániában nincs törvényesen rendezve a kisebbségi kérdés, mégis az ottani nemzetiségek sokkal jobb helyzetben vannak, mint nálunk. Nemcsak hogy megőrizték eddigi vívmányaikat, mint a szászok, akiknek kitűnően vezetett középiskoláik vannak, hanem rendezték a magánoktatás kérdését is. Sajnálom, hogy nincs jelen **Milicic** Szlávko közegazságsági miniszter, aki bizonyíthatóan a vajdasági szerbek és németek milyen barátságos viszonyban éltek. A vajdasági szerbek azonban elfelejtették, hogy

a magyar uralom alatt a németek mennyit szenvedtek együtt a szerbekkel.

Ha a bánati és bácskai szerbek más álláspontot foglalnának el, Radics sem tartaná irredális követelésnek a németek iskolái autonómiáját. **Popovicki** ur kifejtette, hogy Erdélyben **Manja**, a nemzeti

párt vezére, aki szintén hazafi, egyenesen más véleményen van a kisebbségekről. Manju ma is azt az álláspontot foglalja el, hogy

a kisebbségeknek meg kell adni nemesak azokat a jogokat, amelyeket a régi királyság annak idején Magyarországon követelt.

De nem csak a volt magyarországi román politikások, hanem az örómániai politikások is nagyobb megértéssel vannak a kisebbségek iránt. **Jorga** tanár, aki a román intellektuális vezére, azt hirdeti, hogy a kisebbségeknek meg kell adni azt a jogot, hogy **iskolái és egyházi intézményeiket önmaguk kormányozzák.** A mi követelésünk is ezekben a keretekben mozognak. **Jorga** professzor a maga diákjaival minden évben megjelenik Nagyszombatban a német egyetemi kurzusokon. Mit szólnának vajjon nálunk, hogy ha Vrbászon, vagy Odzácán a németek részére egyetemi kurzusokat létesítenének? A Kulturbund feloszlását a minisztertanács a múlt évben visszavonta, ezt azonban még

mindig nem hajtották végre. A bánati sváboknak szintén sokkal jobb a helyzetük, mint a jugoszláviai németeknek. Van tanítóképzőjük, vannak elemi és középiskoláink. Nálunk viszont

olyan tanítókat neveznek ki német iskolába, akik nem németek és németül sem tudnak.

Ezzel pedig megsértették azt az elvet, amelyet a vajdasági radikálisok annak idején képviseltek.

Popovicki radikális: És ma is képviselnek.

Krafft: Nagyon örülök, hogy a vajdasági radikálisok közül leszögezi valaki ezt az elvet. Egyébként **Korosec** is elismerte ezt, amikor a névvegyelemzés megszüntetéséről kiadott rendeletben azt is kimondotta, hogy

a kisebbségi iskolákba kisebbségi tanítókat kell kinevezni.

„Rosszabb helyzetben vagyunk, mint a magyar kisebbség“

Rámutatott Krafft arra, hogy a noviszádi szerb gimnázium százöt évé al fenn. Ezzel szemben a vrbászi német protestáns iskolát megszüntették. A radikálisok politikája súlyos helyzetbe hozza a németeket.

Popovicki: Hiszen három gimnáziumuk van.

Krafft: Egy sincs! Rosszabb helyzetben vagyunk, mint a magyar kisebbség. Ennek, mint minden kisebbségnek Európában minden jót kívánunk, de nem látunk okot arra, hogy

miért legyen a német kisebbségeknek rosszabb helyzetük, mint az olaszoknak Dalmáciában és a magyaroknak a Vajdaságban.

Ön jól tudja, hogy a magyaroknak három teljes gimnáziumuk van Szabotícán, Szentán és Beeskereken és egy teljes kereskedelmijük, azt hiszem Beeskereken.

Maga ez a három gimnázium jelzi a nagy toleranciát a magyarokkal szemben.

Követeltem, hogy állítsák vissza az 1869. óta fennálló protestáns gimnáziumokat!

Popovicki: Azt is szerb iskolának alapították!

Krafft: Sztariszivac szerb, Noviszivac német.

A külföldön a szláv kisebbségeknek is érdekük, hogy az itteni kisebbségekkel többet törődjenek.

Krafft ezután idézeteket olvasott föl dr. **Ribarz** Ottokár egy cikkéből. Ribarz elmondotta, hogy 1922-ben római tárgyalásuk alkalmával milyen nehézségeket okozott a jugoszláv delegációnak, mikor az olaszországi szláv kisebbségek kérdését tárgyalták; az itteni kisebbségek rossz sorsa. A kisebbségi kérdésben sajnálatosan sok hiba történt. Az olaszok szemére vetették a jugoszláv delegációnak, hogy az SFS alkotmány nem ismeri a magániskolákat és felreklítették azt is, hogy Jugoszláviában a részvevőtársaságoknak államnyelven kell könyveiket vezetni, továbbá, hogy a kisebbségeknek nem

volt választófogak. Ha az olaszok -- írta Ribarzs -- tudták volna, hogy bán-

a szlovének és a horvátok járják elől a kisebbségek üldözésében, a szerbket külföldön általában to-

Krafft ezután elmondotta, hogy Genf-ben a kisebbségi delegátusok meg-

Ausztriában már megkezdte működését két parlamenti bizottság.

Egyik a kisebbségi iskolák ügyét vizsgálja meg, a másik a kisebbségi panaszokkal általában foglalkozik. Javasolta, hogy

a parlament küldjön ki egy bizottságot a kisebbségek helyzetének megvizsgálására. A bizottságban minden párt legyen képviselve.

A költségvetést a kormány reakciós kisebbségi politikája miatt nem szavazza meg.

Dr. Krafft beszéde után a délelőtti ülés egy órákor véget ért.

A délutáni ülés

A parlament délutáni ülése csekély érdeklődés mellett folyt le. A vallásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalását folytatták. Elsőnek Klekht szlovén néppárti képviselő szólalt fel, aki a katolikus egyház helyzetéről beszélt, és bírálta a kormányt a Vatikánnal szemben tanúsított politikáját.

Trifanovics Misa vallásügyi miniszter válaszolt a vitában elhangzott felszólalásokra. Bejelentette, hogy a konfeszionális törvényen dolgozik a miniszterium törvényelőkészítő osztálya, ennek a törvénynek meg kell előznie az interkonfeszionális törvényt. A katolikus egyház helyzete azért nehéz, mert az egyházi az ország területén kívül székel. A Vatikánnal való konkordátum-tárgyalásokat újból megkezdik.

Emlékek és jegyzetek

Írta: Baedeker

Az érdekes rom

A múlt század hetvenes éveiben az emigrált Szilágyi Lilla (Bulyovszky Gyuláné) visszajött Budapestre s néhányszor a Nemzetiben is fölépelt mint vendég. Az újságok különbözőképpen méltányolták a híres művésznő játékát s a sok dicséret között olvasnia kellett azt is, hogy a dicsérete nemeres lett s akadt egy lap -- a Pesti Napló -- amely egyenesen kiírta róla, hogy ső már csak egy érdekes rom. Azon az estén, amelynek reggelén ez utóbbi vélemény napvilágot látott, a Magyar Gazdaszonyoké házában a még mindig szép és mindig fehérvörös művésznő mélyen és hatásosan kivágott ruhájában a lap kritikusa elő állott s így szólt noz-zá kissé gúnyosan, de magyan büszkén:

-- No, ugye, hát valóban olyan rom vagyok én? -- Oh -- felelte a kritikás. -- A művésznő ad oculos demonstráta, hogy nem az! -- Hogy lehet már olyan rom? Én bizony nagyon haragszom magára! -- Oh, asszonyom! -- védekezett az úró -- hát nem szebb egy érdekes rom, mint egy érdektelen műpítmény? -- Most már nem haragszom -- felelte mosolyogva Bulyovszkyáné s kezét nyújtotta a szigorú kritikuskának.

Biliárd és iróasztal

Rochefort, a jeles újrarádiktált író nagyon könnyen dolgozott s a legnagyobb zűrtben és a legkényelmesebb helyzetben talán még jobban, mint egyedben s előkelő környezetben. A cik-

Jovanovics Joca, a földmives-párt elnöke a szabadegyház a szabadállamban élv híve. Tiltakozik az ellen, hogy a pravoszláv egyház ügyeibe beavatkozzanak. Megemlékezik a Pellegri-netti afférról. Felemlíti, hogy kár volt ennek az ügynek túlságos fontosságot

tulajdonítani, mert legutóbb Franciaországban és Magyarországon is törté-tek ilyen beavatkozások a nunciatura részéről s azokat is elhallgatták.

Skullj szlovén néppárti képviselő felszólalása után az ülés fél kilenckor véget ért.

Rendelet a kötelező valorizációról

Életbelép az aranymérleg

Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszter rendelettervezetet dolgozott ki, amely szerint a részvénytársaságok, szövetkezetek és egyéb nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kötelesek mérlegeiket aranyértékben elkészíteni, illetve összes mérlegadataikat valorizálni.

A rendelet legközelebb már a minisztertanács elé kerül.

A valorizációról szóló rendeletnek nemcsak adózási szempontból van nagy jelentősége, hanem abból a szempontból is, hogy a részvénytársaságok vagyoni helyzetét és rentabilitását realisan mutatja meg.

A DETRONIZÁLT ROMÁN TRÓNÖRÖKÖS visszatér Romániába, kibékül családjával s visszakapja trónöröklési jogait

Bukarestből jelentik: Napok óta a legkomolyabb formában tartja magát az a hír, hogy a trónöröklési jogáról lemondott Károly herceg, mint teljes jogú trónörökös, rövidesen visszatér Romániába. Constantin Mille lapja, a Zupla, mint szenzációt közli, hogy a trónörökös és a királyi család között a viszony annyira megjavult, hogy számolni lehet a trónörökös közeli visszatérésével. A királyi családnak nagyon jól esett, hogy Károly egyáltalában nem volt hajlandó nyilatkozni a lapok útján lemondásának okairól és mindannyiszor tiltakozott, hogy ezt az egész ügyet nyilvánosan tárgyalják az újságok. Hozzájárult a viszony megjavulásához az a levél is, melyet Károly a patriarchához, Miron Cristeához intézett, melyben újra királyhűség-ről tett bizonyosságot. A jól értesült körök már a visszatérés dátumát is tudják, március utolsó felében van a visszatérés dátuma megáll-

pítva, azonban, hogy erre az időpontra valóban bekövetkezik-e Károly herceg hazatérése, az még kérdés.

Érdekes megemlíteni, hogy nemrégiben egy röpirat jelent meg a következő címmel: Károly trónörökös lemondásának igazi oka. A röpiratot D. B. Vasiliu ügyvéd írta, aki egyike a román horogkeresztes vezéreknél és Cuza tanár környezetéhez tartozik. A röpirat bebizonyítja, hogy Károly lemondását nem Bratianu okozta, Bratianu teljesen ártatlan, a lemondás igazi okozói a szabadkőmives-zsidó érdekeltségek. Ezt a röpiratot nemcsak hogy el nem kobozták, hanem teljesen megbízható hírek szerint a miniszterelnök bizalmasan kérte a hadsereg parancsnokokat, hogy igyekezzenek ezt a röpiratot a hadsereg tagjai között terjeszteni. Ugyanekkor jellemző, hogy akkor, mikor a lapoknak a cenzura törvény szerint tulajdonképpen nem

szabad erről a kérdésről írni, ugyanakkor minden újságos bódé előtt ki van ragasztva egy plakát és rajta nagy betűkkel: Károly lemondásának igazi okai.

Mindez arra vall, hogy Károly herceg csakugyan visszakapja címét, rangját, családját. Pedig már milyen szép legendák keletkeztek róla, hogy mindezt feláldozta -- a szerelmért.

Gyilkossági kísérlet

a női becsület védelmében

Felmentették a nőt, aki az erőszakos szerelmes ellen fegyvert használt

Pancsevórol jelentik: A pancsevói törvényszéken Rakovcsics Antal törvényszéki tanácselnök büntetőtanácsa szerdán délelőtti tárgyalta Peics Olga asszony büntügyét, aki gyilkossági kísérlet vádjával terhelve állott a bíróság előtt. Peics Olga a vád szerint 1924 április 13-ikén délután három órákor revolverből háromszor rálőtt Peics Lázár crepaljai malomtulajdonosra, akit bal arcaán vállán és alsó testén sebesített meg. A malomtulajdonos súlyos sebesüléséből csak hosszú és gondos ápolás után épült föl.

A szerdai föltárgyaláson Peics Olgát dr. Boskovics Dusan ügyvéd védte, míg a sértett Peics Lázár képviselőt dr. Zékó Milan ügyvéd látta el.

A törvényszék a tanúk és orvosszakértők meghallgatása után Peics Olga vádlottat hallgatta ki. Az ötgyermekes asszony előadta, hogy Peics Lázár malomtulajdonos engedély nélkül, erőszakosan rontott be a kérdéses napon lakására, erőszakoskodott, letépte a ruháját és az ágyra dobta. Ebben a veszedelmes helyzetben rántotta elő az éjjeli szekrényből a revolvert és háromszor támadója felé lött.

A bíróság Peics Olga vallomásával a bizonyítási eljárást befejezettnak vette és kihirdette ítéletét.

A törvényszék kimondta, hogy Peics Olga jogos önvédelemből használta a fegyvert és ezért a vád és következményei alól fölmentti.

Az ügyész felebbezést jelentett be a minősítés és a fölmentés miatt.

Ifjú öregek

A legnagyobb munkaerők egyike -- in litteris et artibus -- Steimlich Laube volt, a termékeny író és szerencséskezű színházevész. Emlékiratainak a végén így kült föl:

Életemnek 75-ik esztendejében vagyok már nem sok énnivalóm lehet s a figha fogok még valami figyelemre méltót alkotni. Az a körülmény, hogy a pályámat, mint candidatus theologiae kezdtem s mint illuziókból kiábrándult színházigazgató fejeztem be, a lelkem nyugalmát nem háborgatja, sőt biztosítja. Arra születtemek, hogy dolgozzam s arra rendeltetünk hogy elhasználdjunk. Ha kérdezném valaki, hogy újból kezdeném-e ezt a munkát, ha a vidám istenek még egy ifúságot ajándékoznának nekem? -- azt felelném: Oh, igen!

Még 78-ik évében is meg volt e militáns trónak a frissessége, amely fiatal munkára is alkalmasná tette. S csak azért pihent már így skorán, mert a kortársak nem szeretik, ha az öregek még sily későre is dolgoznak.

Bizony, még ha ifjú örökifjú aggasztásnak is érzik, hogy megöregedni annyira, mint -- úban lenni. A fiatalok sohasem fogják elismerni, hogy vannak nélkülözhetetlen öregek s bármily hümmánusak legyenek másokéban, szivesen temetik el az öregeket elevenen. Laube nem hagyta magát, de a kevésbé energikusak hagyták.

A zseni

Geibert Hauptmannnak a híres mondása: Genies sind unbecommt (a zseni kényelmetlenek) ha szabad furesa szóval élni, több mint igaz. Azaz annyira igaz, hogy az ember nem is igaznak,

hanem mélyeséges igazságnak tartja. Igazságnak, mely a lángelmék privát-sorsát világosabban magyarázza, mint egy-egy zseninek a részletes életrajza. A geniek bizony kényelmetlenek sőt kellemetlenek s az emberiség többségének, a nyársfogároknak és az irigyeknek a legnagyobb mértékben ellenszenvesek. Ha a szülők tudnák, mi sors vár arra a szerencsétlenre, aki zseninek születik, nem fogják rá a tehetséges vagy a tehetségtelen fiaikra, hogy lángeszűek, de -- ha vallásosak -- mindennap azért imádkoznának a jó Istenhez, hogy ne legyenek azok. Fájdalom, ha kényelmetlen emberekről van szó, nem állhatunk meg a zseniknél, akik a kiváló talentumokkal kezenek ellenszenvet -- az átlagnál erőlcösebb emberekre is ez a megítélés és ez a sors vár, sőt kisebb közületekben, például faluhelyen már a tehetség is: kényelmetlen. Am a tehetség segíthet valahogyan magán -- ha olyan helyre menekül, ahol más tehetséges emberek is vannak, ott valahogy elgurulhat. De a zseni -- szegény! -- benne marad a klamasztkában, hiába mozdul ki, mindenütt egyforma elítélhetésre talál. Ha zsenik köze jutna, neki is jó dolga lenne. Dehát ezek a zsenik oly nagy számmal, hogy tömörülhetnek, kaszinóvá verődhetnek össze s az egymás szomorú életét türelhetővé tehetnék. Eppen mert föltötte kevés az ilyen kivételes egyéniség, azért szerencsétlenség, ha valaki annak születik. Adjon az Isten a társadalomnak és az emberiségnek mentül több geniet, de kiméljen meg minden jóra való családot, hogy valamelyik zseni legyen. Ha már kell zseniknek lenni a világon, óhajtandó, hogy ezek csak olyan családokba szülessenek bele, amelyek nem érdemelnek jobbat.

Átmeneti csend a frank-harctéren

Bethlen szerdán Genfben utazott — A magyar miniszterelnök szóvá akarja tenni a frankügyet a Népszövetség ülésén — Pesthy igazságügyminiszter távozik állásából — Elhatározták Friedrich István kihallgatását — Egy bécsi lap szerint Bethlen fia is résztvett a hamis frankok terjesztésében

Pallavicinét csütörtökön kihallgatja a rendőrség

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlést a keddi viharos ülés után március 16-ig elnapolták és gróf Bethlen István miniszterelnök szerdán reggel elutazott Genfben. Vass József helyettes miniszterelnök a kora délelőtti órákban megjelent hivatalában és mint a kormányelnök helyettese is megkezdte működését. Első tevékenysége az az intézkedés volt, hogy estére sajtókonferenciát hívott össze és a nyilvánosságot tájékoztatta az ország belső és külpolitikai helyzetéről. Délután a helyettes miniszterelnökkel megjelent Watko Lajos ideiglenes külügyminiszter és hosszasan tanácskoztak.

A nemzetgyűlés keddi ülésén több olyan mozzanat történt, amelynek folytatására számítani lehet. Örgőri Pallavicini György az ülésen tett kijelentéséhez híven szerdán a következő szövegű nyilatkozatot küldte a lapoknak:

Hivatkozással a nemzetgyűlés tegnapi ülésén tett ígéretemre, az alábbiakban ismétlem meg a kormány ellen emelt vádjaimat:

„Állítom azt, hogy Bethlen István miniszterelnök hónapok óta tudomásul bírta a készülő frankhamisításról, tudta azt, hogy az országos főkapitány részese ennek a bünszövetségnek, de általam nem ismert okokból hivatali kötelességének eleget nem tett és ezt a frankhamisítást a köllő időben meg nem akadályozta. Legjobb tudomásom szerint állítom azt, hogy a kormány, amikor Jankovichék letartóztatása folytán ez az ügy nyilvánosságra került, elkövetett mindent, hogy a frankhamisítás tetteseit és résztvevőit leplezze.

Budapest, 1926. március 3.

Pallavicini György.

Pallavicinét a nyilatkozatával azt akarja kiprovokálni, hogy Bethlen rá-

Pallavicinét csütörtökön kihallgatja a rendőrség

Pallavicini György örgőri a nemzetgyűlés keddi ülésén tudvalevőleg súlyos vádakot emelt a Bethlen-kormány ellen és egészen új adatokat hozott nyilvánosságra a frankhamisítással kapcsolatban. Már a keddi ülésen kijelentették a kormány részéről, hogy Pallavicinét csütörtökön kell tenni a frankügyben. Erre a kihallgatásra nézve most meg is történt az intézkedés. A rendőrség a kormány utasítására eddig tudvalevőleg a pótnyomozás során nem volt hajlandó Pallavicinét tanuként megidézni, bár ezt a francia kiküldöttek is kívánták. Parlamentj felszólalásának most az az eredménye, hogy

Pallavicinét csütörtök délelőtt a francia rendőrtisztviselők jelenlétében ki fogják hallgatni.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Pallavicini kihallgatásának.

Friedrich Istvánt is kihallgatják

Friedrich István a nemzetgyűlés keddi ülésén tudvalevőleg kijelentette, hogy a nála tartott vacsorán szó volt frankhamisításról is, sőt a hamisítók már akkor kész frankklissékkal is rendelkeztek. E kijelentés miatt Pesthy Pál igazságügyminiszter legközelebb utasítást fog adni Friedrich István sürgős kihallgatására is.

galmazási pórt indítson elene és így módja legyen arra, hogy állításait a bíróság előtt bebizonyítsa.

A politikai köröket egyébként élénken foglalkoztatja az az incidens, amely azáltal következett be, hogy Pesthy Pál igazságügyminiszter a nemzetgyűlés keddi esti ülésén elszöktette magát. Ismeretes ugyanis, hogy Friedrich István a szokásos hamisításról elmondott leleplezése után Pesthy igazságügyminiszter szöktetésére emelkedett és Mészáros Gyula egyik vallomását akarta felolvasni, mire az elnök hirtelen felüggasztotta az ülést. A szünet alatt a kormány és az egységes-párt tagjai szemrehányással illették az igazságügyminisztert, hogy ezt a kényes és bizalmas aktát nyilvánosságra akarja hozni és az ülés újból megnyitása után Pesthy nem is olvasta fel a vallomást. Az incidensnek politikai körökben elterjedt véleménye szerint az lesz a következménye, hogy

Pesthy igazságügyminiszter március közepén távozik állásából.

Az igazságügyminiszter már a legközelebbi napokban benyújtaná lemondását, azonban valószínűleg megvárja Bethlennek Genfben való visszaérkezését.

Bethlen keddi beszédével és az ellenzéki harc beszüntetéséről elterjedt hírekkel kapcsolatban Vázsonyi Vilmos szerdán kijelentette, hogy az ellenzék semmiesetre sem tart szünetet a harcban, hanem azt teljes erejével folytatja, annál is inkább, mert Bethlen keddi esti beszédével is bebizonyította, hogy nem lojális ellentél. Mindaddig lesz frankügy — mondotta Vázsonyi — amíg valamennyi bűnös nem kerül az igazságszolgáltatás elé és amíg a jelenlegi kormány helyét nem veszi át egy olyan kormány, amely a frankügyben nincs kompromittálva.

Pallavicinét csütörtökön kihallgatja a rendőrség

Ugyancsak sor kerül gróf Károlyi Imre újabb kihallgatására is. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró valószínűleg csütörtökön idézi meg Károlyit, akit kötelezni fognak arra, hogy a rendelkezésére álló adatokat becsássa a hazóság rendelkezésére.

Tovább tart a rendőri permanencia Budapesten

A kedden elrendelt rendőri készenlét szerdán is egész nap tartott Budapesten, azonban sehol semmiféle rendezvényre nem került sor. A betiltott szociáldemokrata gyűlések megtartására sehol sem tettek kísérletet.

Bethlen fia hamis pénzen utazott Amerikába?

A bécsi Abend jelentése szerint Bethlen miniszterelnök ellen közvetlenül genfi utazása előtt újabb kompromittáló adatok kerültek föl. Kitudósított ugyanis, hogy a miniszterelnök fia, Bethlen András is terjesztett hamis frankokat.

Az ifjú Bethlen amerikai utazása alkalmával Bécsben és Párisban száz darab hamis ezerfrankost váltott be dollárra.

A hamis pénzt a miniszterelnök fia diplomáciai utlevéllel csempészte át a határon.

Az Abend szerint a frankhamisításról

tudott gróf Mikos szombathelyi püspök is.

A francia rendőrtisztviselők kölni nyomozása

Berlinből jelentik: A magyarországi frankhamisítás most már a kölni bünyügyi rendőrséget is foglalkoztatja. Graviere,

A csehszlovák kormány bünyvádi feljelentése Mészáros Gyula ellen

A bécsi Stunde jelentése szerint a csehszlovák kormány bünyvádi feljelentést tett Angordban Mészáros Gyula tárnok ellen, miután a csehszlovák kormány szerint Mészáros az értelmi szerzője a szokásos hamisításnak. A bécsi lap

a francia jegybank felügyelője és Doucet párisi bünyügyi rendőrtisztviselő Berlinből Kölnbe utazott és ott kutaják a Budapesten gyűjtött adatok alapján a frankhamisításhoz használt papíros eredetét.

Azt állapították meg, hogy ez a papíros nem speciális bankjegypapíros, hanem meglehetősen közönséges, a kereskedelemben és a nyomdaiparban sűrűn használatos papírfa, azonban eddig nem sikerült kikutatni, hogy honnan került Budapestre. E részben a nyomozások Budapesten negatív eredménnyel jártak. Egy verzió szerint vagy Kölnben, vagy Dürenben vásárolták a papírost a frankhamisítók vagy megbízottai, azonban az sem lehetetlen, hogy máshonnan szállították. A nyomok mindenestre Kölnbe vezetnek és most a párisi kiküldöttek a kölni rendőrség segítségével ezen a nyomon kutatnak.

értésülése szerint Mészáros, aki időközben török állampolgárrá lett, kémtevékenységet folytat Törökországban egy Törökországgal ellenséges állam részére és így egyelőre biztonságban őrzi magát.

Bethlen szóvá akarja tenni Genfben a frankügyet

Bécsből jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök délután két órakor érkezett meg Bécsbe és a vonatban fogadta a lapok tudósítói, akiknek Bethlen kijelentette, hogy a népszövetségi ülésen pénzügyi expozéja során alkalmatlan lesz a sokat emlegetett frankhamisítási ügyet is szóba hozni. A miniszterelnök azonnal tovább utazott Páris felé.

Anglia a frankügy népszövetségi tárgyalása ellen

Londonból jelentik: A külügyi hivatal-

ban kijelentették, hogy az angol kormány ellenzi a frankhamisítási ügynek a Népszövetség elé való utalását. Ezzel az ügygel foglalkozni a nyomozás befejezése előtt nem időszerű és nem jogosult.

A Népszövetség többi tagállama is kivétel nélkül ezt a felfogást vallja. A kismantant államainak álláspontja már a temesvári konferencián kifejezésre jutott és teljesen fedj az angol álláspontot, úgy, hogy bizonyosra vehető, hogy a Népszövetség márciusi ülészakán a frankhamisítás nem kerül szóba.

HALÁLBA MENEKÜLT A FŐUR az állástalanság, a szerelem s a nyomor elől

Sziven lötte magát a Bárány főpincére

A szubotícai rendőrséget szerdán délelőtt fél tizenegy órakor arról értesítették, hogy Czenk Henrik, a Bárány-kávéház főpincére Cara Lazara-ucca 20. szám alatti lakásán szívenlőtte magát. A rendőrség részéről Czankovics Miodrag ügyeletes rendőrkapitány, dr. Csóvics József rendőrorvos a helyszínére siettek, de mire az orvosi segítség megérkezett, a szerencsétlen emberen már nem lehetett segíteni. A mindig kedélyes főur néhány percnyi szenvedés után meghalt.

Czenk Henrik már napok óta buskomor volt. Főképp az keserítette el, hogy a múlt hét péntekén meg kellett válnia állásától, amelyet éveken keresztül a legnagyobb megelégedésre töltött be. A gazdasági helyzet rosszabbodása azonban a kávéházban is érezhető. Nem mintha vendég nem volna elég, hanem a vendég adós marad, vagy kölcsönt kér a főpincértől. Czenknek is annyit volt a kintlevősége, hogy nem tudott elszámolni, ami miatt a kávéház tulajdonosa felmondta állását. Anyagi gondjain kívül családi okok is nagy mértékben növelték elkeseredését. Egy tanburásnőbe volt szerelmes s emiatt már hetek óta különváltan élt feleségétől, butorozott szobában lakott. Felesége még azután sem akarta visszafogadni, amikor a családi életet megbőlyogató tanburásnő elhagyta. A szegény főpincér, aki állását és feleségét elvesztette, kedden este megegyezően elüzent feleségének, hogy keresse fel, mert beteg. Az asszony, aki nem hitte, hogy ez igaz, nem ment el az arához. Ez végképp el-

keserítette a főurat. Szerdán délelőtt tíz óra tájban bement a Bárány-kávéházba, ahol érzékeny bucsut vett volt kartársaitól.

— Isten veltek — mondotta — engem többé nem látok.

A kávéházból délelőtt 11 órakor hazament a butorozott szobába, ahol már azzal fogadta háziasszonya, hogy a szobát, amelynek bérlete lejárt, át kell adnia, mert délben jön az új lakó.

— Negyedóra múlva végleg elmegyek! — válaszolta Henrik és bement a szobájába.

Tíz perc múlva a háziasszony beküldötte a szobába a házban lakó Németh Katót, hogy nézze meg, eiment-e már a pincér. Czenk Henrik abban a pillanatban vágódott el a padlón. Szívét átütötte a revolvergolyó... Végleg ellávozt...

Percek alatt az egész városban elterjedt a hír, hogy a Henrik öngyilkos lett. Mire a rendőrség megérkezett, a Füzűs-ucca 20. számú ház előtt már óriási tömeg gyűlt össze. Főképp pincérek, Henrik egykori kartársai.

Bent a szobában a padlón hevert Czenk Henrik, a közelében egy piciny brauning. Melléből dől a vér, de már nem lélekedt. Dr. Csóvics megvizsgálta és megállapította, hogy a golyó a szívét furta keresztül.

Henrik halála nagy részvényt keltett nemcsak kartársai, hanem a kávéházi vendégek körében is. Temetéséről a szubotícai pincérek egyesülete fog gondoskodni.

CIRKUSZ

Fajvédő vádirat

A fajvédők szerint az ügyesség a következő vádiratot adja Vázsonyi merénylet ellen:

Váratlan ráadás érte egy tavaszi délutánon a magyar fajvédő társadalmat. Vázsonyi Vilmos, az ismert demokrata fiskális autóm érkezett a Teréz-köruton levő irodájába. Midőn kiszállt a gépkocsiból — amely ha nem is volt az övé, de bizonyára zsidó volt — elkállott egy fiatalember s nemes udvariassággal így szólott:

— Vázsonyi kégyelmes urhoz van szerencsém?

A lekötelező udvariasságra Vázsonyi ridegen felelt, de a kellemes modoru fiatalembert ez nem tántorította meg, hanem tovább folytatta a diskurzust, természetesen a legválasztékosabb hangon. Közben egy légy szállt Vázsonyi homlokára és az udvarias fiatalember, vitéz Vannay László felemelte a botját, hogy a szemtelen legyet elkergesse. A demokratavezér ahelyett, hogy ezt megköszönte volna botot ragadott és alkalmasint az elszálló légy után kiáltva, ezt ordította:

— Fogják meg! Fogják meg!

Ugyanekkor az ártatlan, mit sem sejtő embert botjával hatalmasan felbe-vágta. Vannay elkábult az ütéstől s rögtön utána nadrágszebébe nyúlt, hogy zsebkendőjét kivége és gyöngyöző homlokát megtörölje. Am zavarodottságában és érthető kábultságában zsebkendője helyett egy ugyanebben a zsebében levő revolvert vett elő. A revolverrel — természetesen abban a hiszemben, hogy zsebkendő — Vázsonyi arcát is le akarta törölni s valóban nagy volt a csodálkozás, mikor a demokratavezér ebben a humánus csökekedésben erőszakkal megakadályozta. Vázsonyi eközben különböző szitkokkal illette Vannay Lászlót, majd revolveres merényletet követett el ellene. Most már nyugodtan írhatjuk, hogy *revolveres merényletet*, mert valamennyi szavahihető tanu vallomása szerint a szóban-forgó revolver *alig pár centire volt Vannay szivétől.*

Látva a derék levente szorongatott helyzetét, a tömegből odalépett egy véletlenül arra vetődött uriember, bizonyos Gyula Molnár Ferenc és így szólott:

— Ne nyuljanak ehhez az emberhez vagy lövők!

A figyelmeztetés természetesen a tömegnek szólt, amely Vázsonyit valóssággal meg akarta lincselni udvariatlan magatartása miatt. A magáról megfelfedezett politikus így fakadt ki a fiatalember ellen:

— Csirkefogó! Frankhamisitó!

Előbb tehát szidta, aztán hízelt neki. Igazi zsidó mentalitás.

Közben a két fiatalember, akik nem ismerték eddig egymást, bemutatkoztak egymásnak, majd Gyula Molnár Ferenc mintegy ismerősnek tűnve fel előtte Vázsonyi arca, így kiáltott fel:

— Nem Vázsonyi öccselenciájához van szerencsém?

Az udvarias diskurzus közben Vázsonyi belitotta a fejét egy sötétpácába.

A rendőrség természetesen nyomban megindította az eljárást, de Vázsonyit nem vették egyelőre őrizetbe, mert rendes foglalkozása és állandó lakása van. Azonban el kell, hogy nyerve példás büntetését.

Stella

Lopott pénzen három házat vásárolt az építésügyi minisztérium nyomdaigazgatója

Éveken keresztül dézsmálta a nyomda anyagraktárát
Lopásairól névtelen levélből értesült Uzunovics építésügyi miniszter

Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség már napok óta érdekes ügyben folytatott nyomozást, amelynek során sikkasztások és lopások gyanúja alatt tartóztatott Toskin Mitorádót, az építésügyi minisztérium nyomdájának az igazgatóját.

Uzunovics építésügyi miniszter a napokban névtelen levelet kapott, amelyben a levélíró közölte a miniszterrel, hogy a z építésügyi minisztériumhoz tartozó nyomdában nagyobb mérvű lopások történtek. Uzunovics miniszter nyomban értesítette a rendőrséget, ahol megindították a nyomozást. Két detektív megfigyelés alá vette a nyomda al-

kalmazottait és három napi megfigyelés után megállapították, hogy a tolvaj a nyomda igazgatója, Toskin Mitorád. Szordán délelőtt letartóztatják és megkezdődik a kihallgatását, amely az éjszakai órákig tartott.

Toskin nyomdaigazgató eleinte tagadott, később azonban beismerte, hogy már több év óta lopkodta a nyomda anyagraktárát, azonkívül a pénztárból is nagy összegeket sikkasztott. Beismerése szerint a lopott holnik árából és az elsikkasztott pénzen, eddig három házat vásárolt a Beograd közelében fekvő Dozsodvácon.

A rendőrség a nyomozást folytatja.

Hétfőn nyitják meg a Népszövetség ülészakát

A német kormány nem vár nagyobb változásokat a népszövetségi tanácsban

Genfből jelentik: A Népszövetség ülészakát március 8-án, hétfőn nyitják meg. Az első ülés csak formális lesz és az érdeklődés tárgyalásokra csak kedden kerül a sor.

Hamburgi jelentés szerint a szenátus Luther birodalmi kancellár tiszteletére a városházán diszebedet adott. A banketten a kancellár kijelentette, hogy Európa gazdasági újjáépítése csak Locarno útján történhetik meg és Németország kész belépni a Népszövetségbe, hogy ebben a munkában résztvegyen. Ami Lengyelország és Spanyolország tagságát illeti, a német kormány nem gondolt arra, hogy amikor a népszövetségi tanácsban helyet biztosítanak számára, ugyanekkor ebben az oly fontos szervben nagy változtatásokat eszközölnek. Az ilyen változások csak

akkor vihetők keresztül, amikor Németország helyet foglal a tanácsban.

Párisból jelentik: Briand miniszterelnök szombaton utazik Genfbe ugyanazzal a vonattal, mint Chamberlain és Skrzinszky lengyel miniszterelnök, aki pénteken reggel érkezik Párisba. A francia népszövetségi delegáció tagjai Briand miniszterelnökön kívül: Paul-Boncour és Loucheur, továbbá Peycelon, a miniszterelnök kabinetfőnöke, Claudel, a külügyminisztérium népszövetségi osztályának igazgatója és Massiani, a nagykövetek konferenciájának főtitkára.

Madridból jelentik: Quinones de Leon párisi spanyol nagyköveten kívül, aki Spanyolországot a Népszövetségben képviseli, még egy delegátusa lesz Spanyolországnak a Népszövetségben, maga Primo de Rivera miniszterelnök.

KÉPTELEN KRÓNKA

Rablógylkosság 80 fillérért

A Pozsony melletti Magyardiószeg községben utonálló megátámadták Nagy Ignác gazdálkodót, füttyköseikkel agyonverték, majd a zsebeiben talált nyolcvan fillért magukhoz véve, elmenekültek. Pár nappal később elfogták a merénylőket, akiket a pozsonyi bíróság szerdán hallgatott ki. A tárgyalás szokatlannul derős hangulatban folyt le. Az elnök kijelentette, hogy közeledünk a régi jó békebeli állapotokhoz, amikor is, mint a nóta mondja: *megölték egy legényt három forintjéért.*

— Ezek az emberek — mondotta az elnök — sokkal kisebb összegért ütötték agyon Nagy Ignácot.

Azután megkérdezte az egyik gyilkostól, hogy ölhetett meg egy embert nyolcvan fillérért? A gyilkos kihuzta magát, megköszönte a torkát és hamiskásan mosolyogva így szólott:

— Hát kérem meg kell a pénzt becsúlni, *his nyolcvan fillér, ott nyolcvan fillér, sok kicsi sokra megy!*

Nők szmokingban

A legesetegnyabb asszonyi örök. A modern amazon — szmokingban. Ez a szmoking csak annyiban különbözik a férfiakétól, hogy nem nadrággal, hanem szoknyával viselik és a keményített ingmell és gallér helyett a nők puha fehér selyemből hordanak a kivágott mellény alatt, kibajított nyakkal, nagy selyemgallérral és fekete szmoking-csokolival. Bálkon, estélyeken, színhá-

zak nézőterén látnak eddig, hogy a nő tulajdonképpen mennyivel kiváltságosabb lény a férfinnál. A nő a szívárvány minden színét és ezeket az alapszíneknek minden elképzelhető árnyalatát felhasználja ruházkozásában. Szikrázó, tüzese ékkövek szórják fényüket a nő karjain, homlokán, ujján, füleiben és nyakán, csipke- és tüll-fátylak borulnak vállai fölé, exotikus madarak tollazata, nemes vadak prémje, arany- és ezüst-hímzések dus pompája ékesíti, lábain fátyolharisnya és brokátból — minden ékesség, pompa és fényűzés tehát, amelyet természet, művészet, ipar és emberi kezes létrehozhat, a nő privilégiuma és egyedül birtoka. Ezzel szemben a férfiak a fekete és fehér szín egyenruhászerű egyszerűségében, a szmoking vagy frakk *»grande toilette«*-jében pompáznak, ha ugyan pompázásnak nevezhető a férfiaknak ez a nemzetközi eleganciája. És mégis, valahogy így van ez rendjén, mert elegánsabb, jöfösebb és esztétikusabb látványt ad az akad, mint a fekete-fehér egyformaságu férfiak és mindenféle színekben pompázó nők váltózó kaleidoszkopja, valamely fényesen kiválóított teremben. És most, miután minden, ami szín, pompa és fényűzés az övé, már a férfiak puritán eleganciáját is irigyli a nő. Nem elég neki az estélyi ruha, a selyem, bársony, brokát, csipke, tüll, prém, parfüm, ékszer — nem, most már az egyszerűség férfias fényűzése felé is kinyitja tehetősen kezét a divat. Schopenhaueri pil'anatimokban méltán elfilozofálhatnánk e káb-

nős tünet fölött, ha: amikor a férfi már teljesen lemondott a nő javára a külső megjelenés minden luxusáról, főruházván öt egytallal mindennel, ami szép és drága, a nő most már nem elégszik meg mindezzel, hanem, mint elkényeztetett gyerek, azt is akarja mindezek mellé, ami eddig a férfi egyetlen és igazán igénytelen joga volt: az egyszerűséget. Térjünk főbbre napirendre és nyugodjunk bele. Nyugodjunk bele, hogy nem sokára tan férfi és nő egyformán fekete-fehér egyenruhában, szmokingban pompáznak a báltermek parkettjén, nem nagy öröme az izlésnek, de annál nagyobb öröme a férjneknek. Mert az, hogy a nő szmoking, mint estélyi ruha, drágább lesz a nők eddigi nagy töltetelménél, az bizonyos. Mert a nő nem azért nő, hogy ha *»egyszerű«* ruhát csináltat, az olcsó is legyen.

Nemzetközi fajvédő-konferencia Budapesten

Hét állam fajvédői aláírták a nemzetközi antiszemita-egyezményt

Budapestről jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy báró Schager Albin, aki az osztrák horogkeresztes mozgalom irányítója, Budapestre érkezett. Ugyanebben az időben Budapestre érkezett Czura jassyi professzornak, Eckhardt fajvédő elvbarátjának egyik legismertebb híve, Ghica Juoa herceg is. Mindketten a Hungáriában szálltak meg és mindazoknak, akik ismerik Ghica Juon herceg és báró Schager Albin összeköttetéseit és vonatkozásait a horogkeresztes mozgalmakkal, feltűnt, hogy ez a két pártvezető véletlenül egyszerre érkezett Budapestre.

A Hungária szállodában még négy szobát rezerváltak Romániából érkező urak részére, ugyancsak a Ritz-szállóban jeleztek, hogy Olaszországból érkeznek vendégek, akiknek számára szoba rezerválandó. Ugyancsak várnak fajvédőkiküldötteket Németországból és Lengyelországból is.

Gömbös Gyula szerdán az újságról kérdésre kijelentette, hogy kedd este együtt vacsorázott Eckhardt társaságában báró Schager Albinnal, azonban politikai megbeszélést nem folytatott vele. A királykérdéssel kapcsolatban kijelentette Gömbös, hogy Schager pártja Zita ex királynőhöz és az összes Habsburg-főhercegekhez memorandumot intézett a trónkérdés ügyében. Schager egyébként nem foglalkozik a régi monarchia visszaállításának tervével.

Sikkasztó állomásfőnök

Két éven át dézsmálta a vasúti pénztárt a turjai állomásfőnök

Novitzsadról jelentik: A turjai csendőrség letartóztatta Serfőző János, az ottani vasútállomás főnökét, akiről kiderült, hogy az államvasutak káros nagyobb sikkasztást követett el.

A szibolcai vasútigazgatóság részéről néhány nappal ezelőtt rovacsoztást tartottak a turjai vasútállomás pénztáránál és a rovacsozás során megállapították, hogy a pénztárból *»tízvenegyszer tízár hiányzik«*. A bizottság először azt hitte, hogy a vasútállomás pénztár elszámolásában hibák vannak és innen származik a hiány. Elrendelték a vizsgálatot és ezzel egyidejűleg Serfőzőt Bukovácski állomásra helyezték át. A vizsgálat során azután kiderült, hogy Serfőző a rovacsozás alkalmával hamis adatokat mondott be és így a hiány nem elszámolási hibákból származik, hanem a hiányzó pénzt az állomásfőnök el-sikkasztotta.

A vasútigazgatóság intézkedésére Serfőzőt nyomban letartóztatják és megkezdődik a kihallgatását. A kihallgatás során Serfőző beismerte, hogy 1924 óta állandóan dézsmálta a pénztárt és a hiányt úgy leplezte, hogy a pénztárkönyvekbe hamis adatokat írt be.

Dr. FÖLDES
MARGIT-CRÉM
PUDER, SZAPPAN csodásan szép teszi.
Ujját mindenki kapható.
Vezérképvise: Heller, Vel.-Kikinda

HIREK

Henrik

Henrikről csak most, a halála után öt perccel tudtam meg, hogy Csonk Henriknek. A főurat is a keresztneveken ismeri mindenki. És a Henrik neve ugy hozzákapcsolódott a Bányakávéházhoz, akár a hesseni nagyherceghez Hessen városra. Am Henrik és a Bányai ezélt pár nappal szalóttak, Henriknek negyven ezer dínár kinnlévősége volt, amit nem tudott behajtani a vendégein, a kávéháztulajdonos pedig nem várt tovább az elszámolással és Henrik az uccára került. Azért, hogy X. Y. duhaj ur kedvére mulathasson, Henriknek kellett fizetnie. Közismerten gazdag szuboticiai urak pezsgőtek a főur kontójára és amikor elbékült tette az ötezer dínáros számlát, azt mondták: majd holnap. A holnapból holnapután lett, a holnaputánból megazután és az a bizonyos bormunyuzó kiskedd, amikor is minden adósság elévült. A pincér nem népéleti intézmény. Hol van az megírva, hogy a főur, aki keserves éjszakai virrasztással keresi a mindennapi betevő fáját, hitelezzen telthéyes és jómódu földbirtokosoknak? Ha nem hitelez, azt mondják rá: *sziszok trátor, ide se jövünk többé*, ha hitelez, akkor pedig keresztet vetet a pénzére.

Szegény Henrik, javíthatatlan ideálta volt, a legideálisabb fajtából, a feketelevek és kapucinerek Don Kiszotja, állandóan fantasztikus terveket forgatott a fejében és társadalmi regényeket olvasott a felső tízezerből. Ropant hálás volt minden jó szóért, amely nem a pincérnek, hanem neki szólt és így köszöntötte a kedves embereit:

— Uram! Örvendek a szerencsénél! És meghajolt a legutolsó dívat szerint. Az unokáinak frátereknek viszont csak egy a foga között morogta oda:

— ... pot.

Vagy:

— ... gája.

Azért nem kell azt hinni, hogy Henrik talán közzív ember volt. Sőt. A szíve okozta neki a legnagyobb veszedelmeket. Nem tudott rá vigyázni. Mindig elvesztette. Jaj, hisz ez még nem lett volna olyan óriási baj, mert a becsületes megtalálók rendszerint visszahozták. Senki se akarta megtartani a Henrik szívet. Pedig Henrik olyan ravaszul csinálta: direkt belecsempesztte a bárnok ölébe. Havonta változott a bárnosor és a javíthatatlan főur minden elcsétén, mikor az új nők megérkeztek, elhúajtotta közöttük a szerelmét. Előzőkény volt és kedves és ártótt-forgott és hajnalában, záróra után, hazakísérte őket. De ez a szereltem — sajnos — csak eszményi maradt, a nők kegyesen elfogadták a főur lovagi szolgálatát, de a hálószobájuk küszöbét rendszerint csak a pezsgőző főurak léphetők át, akiknek kifizetetlen számláit hordta Henrik a szíve fölött, a hátrécsájában.

Úres óráiban agyafurt keresztiretvenyeket csinált, pártfogolta a helyi brodalmat és lehet, hogy titokban verseket is írt. Nincs kizárva. Ezelőtt pár héttel azonban Henriknek sikerült ismét elveszíteni a szívet. Am nem tartott sokáig a dolog, önagysága elsökött Beoskerekre és Henrik állás nélkül, aszszony nélkül, fény adósságokban uszva szánta el magát egy utolsó főur gesztussal a halálra. Henrik főur leszámolt az élettel és mivel a kuncsaftok nem fizettek, ő fizetett helyettük is: egy revolvergolyóval.

Ugy feküdt ott, a kis hónaposszoba padlóján, mint a tragikus hősk, vagy mint a kőgyerek, aki elaludt a játéka mellett. Az orra, szája, csupa vér és fehér pásztronia egyáltalán nem volt

szájonfészes. Odakint tavaszi nap sütött és Henrik úreres szemével az úgy fölélti képet nézte merően, amely Odhelót és Desdemonát ábrázolta. Hah, a főur azért nem képes ilyen brutális dolgokra, őt elhagyta a babája és elhagyta az élet, de azért nem csinált káoszt belőle, csak éppen hogy egy kőst agyonlőtte magát.

A város összes kaszímű, tamburásai, pincérei, a virágárosok, kuoséberék, pincelők, ruhátárosok, az éjszaka minden szegényjegyve eljött a halott cimborához és körülállták remélt szemekkel a véres főurat. Csak a törzsblcccélők nem jelentek meg. Az udvaron pedig lázasan érdeklődött a házasszonytól egy közvetítő a megírult lakás után:

— Udvari szoba? Uccai? Egy ágyas? Nagyszorú!

És azon melegében lefogalozta.

(t. i.)

A honvédkerületi parancsnok hivatalos látogatása Szentán. Szentánról jelentik: Svábics Steván ezredes, a sztaribecsei honvédkerületi parancsnokság vezetője szerdán hivatalos látogatásra Szentára érkezett. Előbb dr. Knezzevics Milos polgármestert kereste fel hivatalában, akivel hosszasan tárgyalt a tervbe vett kaszárnya felépítéséről, majd a katonai ügyosztály ügykezelését és irattartat vizsgáta felül. A katonai tanácsnok, Herczegh Emil előtt legnagyobb meglepődését fejezte ki a katonai ügyosztály mintaszorú vezetése miatt.

A bolgár külügyminiszter Beogradban. Beogradból jelentik: Bulos bolgár külügyminiszter szerdán délután két óra negyven perckor Beogradba érkezett. Fogadtatására a külügyminiszterium egy tisztviselője és Vakareszti beogradi bolgár követ jelent meg a pályaudvaron. A bolgár külügyminiszter csak rövid ideig időzött Beogradban, ahonnan a zagrebi gyorsvonattal Zagrebbe utazott a Népszövetség ülésére.

Az osztrák nagynémetek nem bíznak a csatlakozásban. Bécsből jelentik: A felsőausztriai ipari szervezetek szövetségének gyűlésén Linzben dr. Dinghofer, az osztrák nagynémet párt elnöke, beszédet mondott Ausztria és a német birodalom egyesüléséről. Azt fejtegette, hogy a csatlakozás kilátásai kedvezőtlenek, mert az ár, amelyet ezért a szomszédállamok és a nyugati hatalmak követelnek, túl magas. De ha politikai csatlakozás ez idő szerint nem is lehetséges, az osztrák nagynémetek minden erejükkel azon lesznek, hogy gazdasági, kulturális és jogi téren közeljenek a német birodalomhoz. Ami azokat a híreszteléseket illeti — folytatta Dinghofer — hogy a szomszéd államok a nagyhatalmak egyetértésével fel akarják osztani Ausztriát, az már a cseh-szlovák köztársaságra való tekintettel sem lehet igaz.

Katonatiszték a hadbírószág előtt. Beogradból jelentik: A beogradi kerületi katonai bíróság szerdán tárgyalta Miletics Pavle másodosztályú kapitány és Kragujevics Milan alezredes ügyét, akiket azai vádoltak, hogy egy katonai épület javítási költségeit kiutalták annak ellenére, hogy az épület rosszul volt kijavítva. A bíróság Miletics századost két hónapi fogházra ítélte, Kragujevics alezredest felmentette.

Lopással vádolt kereskedelmi utazó. Noviszadról jelentik: Csonkica Dragoljub szabali kereskedelmi utazót azzal vádolta az ügyészség, hogy 1921 novemberében Vucokovics Luka noviszadi kereskedőtől tízezer dínár értékű árut lopott és azt Rakics Dániel noviszadi kereskedőnek adta el. A noviszadi törvényszék szerdán felmentette Csonkicsot, mert a károsult visszavonta panaszát és felmentette Rakicsot is, aki jóhiszeműen vásárolta meg az árut. Az ítélet jogerős.

Noviszadon elfogták az oszjeki főispáni hivatal egyik betörőjét? Noviszadról jelentik: A Zrinyi-uccai rendőrszolgálat keddről szerdára virradó éjjel a főszolgabírói hivatal előtt egy gyanús embert látott ólalkodni, akit igazolásra szólított fel, mire az ismeretlen futásnak eredt. A rendőrszolgálat üldözte és a Vasut-uccában elfogta. Semilyen igazoló irás nem volt nála. A elfogott ember Mór János temerini cipésznek nevezte magát s azt állította, hogy megijedt a rendőrtől s azért menekült. A rendőrség megállapította, hogy az oszjeki főispáni hivatal egyik betörőjének személyleírása teljesen ráillik Mór József, akit átkísértek az oszjeki rendőrséghez, hogy ott állapítsák meg, ő-e a keresett betörő.

Felfüggesztették a jogosulatlan rendjel miatt. Hirt adunk arról, hogy a novivbászli jegyző, Kirjakovics Borivoj ellen eljárás indult meg amiatt, mert hivatalos alkalmakkor a Szent Száva-rend harmadik osztályának jelvényeivel szokott mutatkozni és így is fényképezette le magát. Mint Beogradból jelentik, Moksizmovics Bozso belügyminiszter szerdán kelt rendeletével Kirjakovicsot felfüggesztette állásától.

Beogradi színészek vendégzereplése Szuboticián. A szuboticiai szláv színtársulat igazgatósága vendégzereplésre hívta meg a beogradi Nemzeti Színház két tagját, Dugalics Desza színművésznőt és Dragutinovics Vladát. A színészek a szuboticiai meghívásra pénteken érkeznek Szuboticiára és pénteken este fellépnek Nikodemi: „Reggel, délnben, este” című három felvonásos bohózatában. Dugalics Desza és Dragutinovics Vlada elsőrangú erők és kedvelt művészei a beogradi színházi közönségnek. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik Szuboticián is. Jegyeket elővételben Maricsics és Jankovics könyvkereskedésében (Fóter) lehet kapni.

Megkezdik a belvízlecsapolásokat. Szomborból jelentik: A szombori hidrotechnikai hivatal vezetőjének kezdeményezésére Sztariszivac községben víztársulat alakult, amely a környékbeli belvízlecsapolást fogja elvégezni. A szükséges csatornázásokat és az előmunkálatokat még a kora tavasszal megkezdik, hogy a lecsapolt területek megmunkálhatók legyenek. Az új víztársulat tervei szerint a környéken négyezer hold földet akarnak lecsapolni. Krotin Szlatoje, a hidrotechnikai hivatal vezetője kijelentette, hogy állami segítségre nem lehet számítani s így az egész megyében a községek támogatásával alakítják meg a lecsapoló társulatokat. Az újonnan alakítandó társulatok ügyében Marinkovics Gyóka vármegyei vízügyi referens kiutazik az érdekelte községekbe, hogy közigazgatási szempontból megajonlja a készülétek levő munkálatokat.

Hatmillió dínár folyt be februárban a sentali járási pénzügyigazgatóságához. Szentánról jelentik: A sentali járási pénzügyigazgatóság a legnagyobb szigorúsággal látott hozzá az adóhátralek behajtásához. A pénzügyigazgatóság árverés és végrehajtás útján elérte, hogy február hónapban hatmillió dínárt fizettek be.

Nem kaptak nyugdíjat a sentali állami nyugdíjasok. Szentánról jelentik: Minthogy a pénzügyminisztérium nem adott hitelt a nyugdíjasok illetményeinek kifizetésére, a sentali járási pénzügyigazgatóság a kerületi pénzügyigazgatóságához is, a pénzügyminisztériumhoz is táviratozott a fedezet megnyitása érdekében, mindezt azonban a minisztérium nem intézkedett és így a sok száz sentali és járási nyugdíjas nem kapta meg erre a hónapra nyugdíját.

Nagy Károly emléke a bukaresti szenátusban. Bukarestből jelentik: A bukaresti szenátus szerdai ülésének elején Nicolaescu elnök meleg szavakkal parentálta el Nagy Károly erdélyi református püspököt, a szenátus volt tagját. Népeinek — mondotta — igazi harcosa volt egy kulturális, mint egyházi téren. Schullerus luteránus püspök csatlakozott az elnök szavaihoz s a magá részéről is bensőséges hangon bucsuztatta Nagy Károly püspököt.

A rendőr és a betörő harca. Szerdán hajnalban két órakor a Balkanska-uticában levő Alkalay Elrajim-féle textilárú üzletbe betörték. A betörő, Petrovics Alekszander, felfeszítette a Wertheim-kasszát s abból nagyobb összegű pénzt lopott, azonkívül az üzletben levő árukból egy nagyobb csomagot csomagolt össze és azt is magával akarta vinni. Az ucca sarkán cirkáló Krizmanovics Tihomir rendőr gyanúnak találta a hajnali órákban nagy csomaggal bandukoló férfit és igazolásra szólította fel. A betörő erre földre dobta csomagját, kést rántott elő s azzal a rendőrt arcán súlyosan megsebesítette. Krizmanovics segítségért sípolt. A gyorsan elősiető csendőröknek sikerült a betörőt letartóztatni. Megállapították, hogy Petrovics többször büntetett nemzetiközi betörő.

Ellített betörők. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék szerdán tárgyalta Likó Imre és Zsirus Mózes ruszki-kriszturi lakosok bűnygyét, akik 1923 októberében két másik társuk segítségével betörték Babics Gyura szállására. A betörők a házban talált öreg asszonyra ráparancsoltak, hogy pénzt adjja át. A megijedt asszony egész pénzét, 700 dínárt is adta. A betörők ittasságukkal védekeztek és azt állították, hogy nem akartak betörni és előző vallomásaikat a rendőreégnél ittas állapotban tették. A törvényszék beigazolta vette a vádat és Likó Imrét lopás miatt nyolc hónapi börtönre, Zsirus Mózeset pedig mint bűnszegédet hat hónapi börtönre ítélte.

A Bulgáriának ítélte görög kártérítés második részlete. Londonból jelentik: A görög kormány szerdán letétbe helyezte Londonban a Bulgáriának megítélt kártérítés második részletét, 40.000 fontot.

Heves harcok Damaszkuszk körül. Damaszkuszból jelentik: A franciák a város körül heves harcban állnak a lázadó törzsekkel. Damaszkuszt drótsövénnyel erősítették meg. Állandó harcok folynak Libanon déli részén is, ahol a franciák eredményeket értek el.

Argentínában is pénzhamisítást lepleztek le. Buenos Ayresből jelentik: Argentínában nagyarányú pénzhamisításnak jöttek a nyomára. Mintegy kétmillió dollár értékben hamisítottak bankjegyeket egy bűnszövetkezet tagjai, akiknek nagyrészt letartóztatták.

Vagonfosztogatók a bíróság előtt. Noviszadról jelentik: A novisadi törvényszék szerdán délelőtt egy vagonfosztogató-társaság bűnygyét tárgyalta. A vádirat szerint még 1922-ben Máriás János és Somogyi Ferenc vasutasok a novisadi teherpályaudvaron több vagon feltörték és azokból nagyobb mennyiségű árut elvittek. Az áruk eladásánál Nagy Mihály, Nagy József, Baksa Gyula és Gáspár Sámuel novisadi lakosok segítettek. A bíróság Máriást tízenegy napi fogházra, Nagy Mihályt és Baksa Gyulát ezer-ezer dínár pénzbüntetésre ítélte, míg Nagy Józsefet és Gáspár Sámuelt felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Egy havi fogház köztisztviselő megsértéséért. Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitészek szerdán tárgyalta Fleischmann József ulavnai kereskedő bűnygyét. Fleischmann 1923 augusztusában a ulavnai erdőigazgatóság árléjtésén megsértette Brankovics Milán erdőtanácsost, amiért a szombori törvényszék hat havi fogházra ítélte. A felelővíteli bíróság a büntetést egy havi fogházra szállította le, amit most a semitől szék helyben hagyott.

— **Ötven órás próbaútra repül a „Norge”.** Rómából jelentik: Az első sikeresen végződött próbaút után most új próbarepülésekre készül a Norge léghajó, amelyeket kikötési próbákkal kapcsolnak egybe. Az e célra épült hatalmas kikötőárbócon fogják a próbákat végezni és egyben az árbócról való indulással is kísérletezni fognak. Az eddigi kísérletek rendkívül kielégítőek. A repülés története óta most próbálnak először félmev légkötőt kikötni ilyen árbócon és a próbák azt bizonyítják, hogy ez megsokkal egyszerűbb, mint a melev típusú léghajóknál. A kísérleteket a legközelebbi napokban megszakítás nélkül folytatják. Nemsokára ötven órás repülésre indulnak. Róma környékére, hogy a gépeket és különösen a személyzetet kipróbálják.

— **A molgunarasi egyházközség határai.** Topoáról jelentik: Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor kijelölte az új molgunarasi egyház község határait. Az egyházközséghez tartozik a molgunarasi tanyasor, a Szókek-sora, Kutaspuzta, a petrovoszelói, sztaribecseji, adai határ Molgunarashoz legközelebb eső része. Az egyházközségnek több mint ötezer tagja van és vezetője Komáromi Pál molgunarasi plébános.

— **Szabadlábrahelyezték a letartóztatott becskerekli marhakereskedőket.** Becskerekéről jelentik: A becskerekli ügyészség utasítására, mint a Bácsmegyei Napó megírta, kedden délelben letartóztatták Kardos Andor és Bakalics Márkó ismert becskerekli marhakereskedőket. A vizsgálóbíró a letartóztatottakat szerdán szabadlábrahelyezte. Az ügyészség a szabadlábrahelyezés ellen a vádtanácshoz előterjesztést adott be. Az ügyben a vádtanács csütörtökön fog dönteni.

— **Garami Ernő Párisba költözött.** Bécsből jelentik: Garami Ernő, a Károlyi-kormány volt kereskedelmi minisztere, aki emigrálása óta eddig Bécsben lakott, családjával együtt Párisba költözött. Hír szerint Garami a magyar szociáldemokrata párt megbízottja lesz Franciaországban és az összekötő tiszt szerepét fogja betölteni a magyar és a francia szocialisták között.

— **Letartóztattak egy korszak-újságírókat Budapesten.** Budapestről jelentik: A rendőrség őrizetbe vette Keneszi Pált, a Szózat munkatársát. Az őrizetbevétel oka az, hogy Keneszi többszöri idézés dacára sem jelent meg egy sajtóperének tárgyalásán.

— **A lengyel parlament ratifikálta a locarnói szerződést.** Varsóból jelentik: A diéta szerdai ülésén elfogadták a locarnói szerződés becsikelyezéséről szóló javaslatot.

— **A berlini házbérek már a nyáron a békebeli színvonalra emelkednek.** Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés elfogadta azt a javaslatot, amely megszünteti a házbérek kötöttségét és úgy rendelkezik, hogy ez év július 1-től kezdve a háziurak a békebeli házbéreket követelhetik lakóiktól. A javaslat tárgyalása során a szociáldemokraták részéről indítványt terjesztettek elő, hogy a békebeli házbér csak 1927 április hó 1-től kezdve lépjen életbe, de az indítványt a többség elvetette.

— **Nem hagyták jóvá a szombori munkásbiztosító pénztár házvételi tervét.** Szomborból jelentik: A szombori munkásbiztosító pénztár a zagrebi országos hivataltól engedélyt kért arra, hogy házat vásároljon és erre a célra 400.000 dinár kiutalását kérte. Az országos hivatal csak 40.000 dinárt utalt ki. A szombori pénztár szerdán igazgatósági ülésen tiltakozott az országos hivatal intézkedése ellen.

— **Meghalt a fia lakodalman.** Pancsevőről jelentik: Bogdanov Lázár hatvanhárom éves pancsevői jómodú gazda fia kedden lakodalmat tartott. Az öreg Bogdanov a keltetésnél többet ivott és hajnalban hirtelen rosszul lett. Mire orvost hívtak, már halott volt. Szívszélhűdés ölte meg.

— **A pancsevői kereskedő ifjak hangversenye.** A pancsevői kereskedő ifjak március 6-án este az olvasókör helyiségében valóztatott műsorral hangversenyt rendeznek.

— **Az adai zsidó nőegylet műsoros estéje.** Az adai zsidó nőegylet március hó 6-ikán táncmulatsággal egybekötött műsoros estét rendez.

— **A beogradi csehszlovák követ súlyos beteg.** Beogradból jelentik: Sveta csehszlovák meghatalmazott miniszter, beogradi követ spanyol náthában súlyosan megbetegedett. Állapota szerdán válságosra fordult.

— **A petrovoszelói iparosok kabaré-előadása.** A petrovoszelói iparosifjúság vasárnap kabaréelőadást rendezett, amelynek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. Az előadás szereplői közül Simon Pannika, Triebel Annuska, Szabó Sándor, Czabafy János, Mészáros István, Gaál János, Kocsis Iluska, Mészáros Margitka, Mészáros Mariska, Mikula Mihály, Patócs Ferenc, Hegedűs István, Szellári Annuska és Simon Mariska arattak nagy sikert.

— **Tűz Botoson.** Becskerekéről jelentik: Eremics Gyóka botosi gazda istállója kedden kigyulladt. Nagymennyiségű szalma és takarmány égett el.

— **Letartóztatott királysértő.** Szomborból jelentik: Reibler Gyuró trgaviceai kizsoltgált katona Szokopljéből levelet írt a menyasszonyának, amelyben súlyosan sértő kijelentéseket tett a királyról. A kizsoltgált katona leveléről a katonai hatóságok tudomást szereztek és elrendelték Reibler letartóztatását. Reibler kedden letartóztatva Dárdán az ottani csendőrség és bezáratotta a járásbíró-ság fogházába.

— **Brutális kofák.** Szentáról jelentik: Szerda délelőtt két piaci árus, Boros Rozsi és Söregi Pola a városháza alatti kofapincébe menet ott találták a lépcsőkön Piri István tizenhárom éves gyermekét, aki az ott elhullott papirokat szedgette össze. A két kofaasszony azt hitte, hogy a kistűt lopni ment le a pincébe, neki támadtak, összeverték a gyermeket és csak akkor engedték ki, mikor a véresre vert gyermek segélykiáltására összefutott az egész piac. A gyermeket erős fejsérülésével bezáratották a szentai közkórházba, a két vorekedő asszonyt pedig a főkapitány ezer-ezer dinár pénzbüntetésre és a kórházi költségek viselésére ítélte. A járásbíró-ság is megindul ellenük az eljárás súlyos testi sértés miatt.

— **Nézze meg az ember!** Budapestről jelentik: Szerdán mutatta be a Póvárosi Operettszínház a *Nézze meg az ember!* című revüt, amely a sokat ígérő felhívásnak megfelelően sok látóval jutott. A kitünően sikerült színpadi képek középpontjában Biller Irén áll, sokoldalú, friss produkciókkal, mellette nagy sikert aratott Rátkai Márton. Szokolay Oly, táncos Ferenczy Károly és Dénes Oszkár. Az egyes betéjeleneteket Zagon István, Stella Adorján és Szép Ernő írta.

— **Benes válaszolt a magyar kormányra a szokolhamisítás ügyében.** Prágából jelentik: Benes csehszlovák külügyminiszter a nemzetgyűlés külügyi bizottságának szerdai ülésén válaszolt Bethlennek és Walkónak a szokolhamisítás ügyében elhangzott nyilatkozataira. Benes kijelentette, hogy a csehszlovák jegyzék 1923 március 23-ikán megemlítette már Nádossyt, ha nem is névszerint, de mintegy magasrangú

rendőrtisztviselőt. Benes megállapítja, hogy a magyar kormány figyelmen kívül hagyta ezt a súlyos vádakat tartalmazó jegyzéket. A csehszlovák külügyminiszter végül kijelenti, hogy a nemzetközi közvélemény bírálatára bizza, hogy büncselekményt képez-e a frank-szokol és általában idegen állam bankjegyeinek hamisítása.

— **Szervezkedik a Pribicevics-párt a Bácskában.** A független demokratapárt bácskai szervezetének vezetősége véglegesen megállapította a topolai nagygyűlés időpontját. A független demokraták nagygyűlése eszerint március 14-ikén lesz Topolán, amelyre meghívják Pribicevics Szvetozárt. Pribicevics Szvetozár a meghívást *elhogadta* és a topolai népgyűlésre el fog jönni. A Pribicevics-párt újabb erősen szervezkedik Bácskában a magyarok közt is. Legutóbb Noviszadra küldte dr. Mátics Ivó volt országgyűlési képviselőt, a párt agitációs titkárát, aki onnan irányítja a szervezést. A topolai népgyűlésre Pribicevicsen kívül Krizman Hinkó volt miniszter, Demetrovics Juraj, dr. Boskovics Dusan képviselő. Az utóbbi magyar nyelven ismerteti a párt programját. A topolai gyűlést megelőzően vasárnap, a hó 7-ikén Belimonasz-tiron lesz a Pribicevics-pártnak népgyűlése.

— **Eljegyzés.** Kohn Erdős-kát Adáról eljegyezte Gottlieb Sándor malomigazgató Kiskörös.

— **Az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénylet új gyanúsítottjai.** Budapestről jelentik: A rendőrség által kiadott címpótlatokkal ellentétben az *Esti Kurir* szerda délutáni számában fenn-tartja azt az állítást, hogy a rendőrség pótnyomozást folytat az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénylet ügyében. A lap szerint szerdán roppant érdekes új nevekkel és új adatokkal felszerelt jelentés érkezett a rendőrségre, amely szerint az eddigi gyanúsítottakon kívül mások is résztvettek a merénylet elkövetésében. Az ügyben Vogl József rendőrkapitány szerdán egy vidéki városba utazott a nyomozás folytatására.

— **Ébredő tüntetés Bársony István temetésén.** Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt temették el az egyetem aulájából Bársony István orvosprofesszort, akit az egyetem ifjúságán kívül nagy közönség is elkísért utolsó útjára. A sírnál a Csaba-szövetség nevében dr. Csik László mondott bucsubeszédet. Beszédében nem annyira az elhunyt érdemeiről, mint inkább a numerus klausuráról beszélt. Többek közt a következőket mondta: „Megfogadjuk, hogy az egyetem kapujába állva megvédjük egyetlen tételes törvényünket, a numerus klausust.”

Női- és gyermekfelhőneműt a legúj-tányosabb áron a „Dama” fehérnemű-szalonn készít Tolstoleva (Ódor-u.) 21.

— **Elsikkasztotta a község ebadoját.** Noviszadról jelentik: Skrebljin Iván vizsgálóbíró rendőri felügyelet alá helyezte Popov Kuzman gyurgyevői rendőrfelvezetőt, aki néhány nappal ezelőtt háromezeröttszáz dinárt, ami a község ebadoja címén folyt be, elsikkasztotta.

TÜKRÖT garancia mellett legjobban minőségben Kirakatüveget minden mé etben legolcsóbban ALBA tükörgyárnál Noviszad Željeznička ulica 58.

ÉHGYOMORRA FÉL POHÁR SCHMIDTHAUER FÉLE Igmánd KESERŐVIZ jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít. 921

— **A trgi véres választás.** Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék szerdán tárgyalta nyolc trgi földműves bűnügyét. A vádirat szerint a választás előtti napokon a vádlottak megtámadták a csendőrijárórt és véres uccai harc után a csendőroket lefegyverezték. A lázadó parasztlak «Eljen a köztársaság, éljen Radics!» kiáltásokkal rohantak a csendőrokre és felségsértő kifejezéseket is használtak. A védekező csendőroket két parasztlak agyonlőttek, egy parasztlak és egy csendőr pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A bíróság a tanúkihallgatásokkal nem látta beigazoltnak a vádat, mert nem lehetett pontosan megállapítani, hogy a parasztlak közül kik használtak fegyvert. Emiatt a bíróság csak rendezavarás vétségében mondotta ki bűnösnek a vádlottakat és őket egy-egy hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet végrehajtását öt évre felfüggesztették.

— **Egy év alatt kilencvenkét új ház épül Szentán.** Szentáról jelentik: A legutóbbi vármegyei közgyűlés jóváhagyta a szentai kizsoltgált tanács határozatát, amely kilencvenkét iparosnak adott házhelyet. A már régebben megindult építést most még nagyobb erővel folytatják, mert az érdeklő iparosokkal közölte a város, hogy a vármegyei jóváhagyástól számítva két éven belül kötelesek fölépíteni házaikat, máskülönben a város minden kártérítés nélkül visszakövetelheti a házhelyeket. Az iparosok főképpen hiányában kölcsönösen kötelezettséget vállaltak, hogy mindegyikük a szakmájába vágó munkát díjmentesen végzi. Így jutottak az olcsó házhely mellett nagyon olcsó munkaszolgáltatáshoz is. Az építkezők számítása szerint egy év múlva mind a kilencvenkét ház elkészül.

— **Eno- és máibetegségnél, enekő és sárgaság eseteiben a természetes »Ferenc József« keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti.** Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a *Ferenc József* vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomor-ra vesszük be. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— **Halálra ítélték egy rablógyilkost Oszijeken.** Oszijekről jelentik: Az oszijek-i törvényszék kedden kétél általi halálra ítélté Andrics Toma sztrizsivojnai földművest, aki 1925 november 5-én meggyilkolta és kirabolta Zsuradovics Gyura sztrizsivojnai gazdát. Andrics már két ízben volt gyilkosságért elítélve. Először 1910-ben három évet kapott, azután 1913-ban nyolc évi fegyházra ítélték. A halálos ítélet kimondásánál Andrics büntetését előéletét természetesen súlyosító körülménynek vették.

LEGUJABB

Briand

nem terjeszti a frankügylet a Népszövetség elé

A miniszterelnök válasza a szocialisták interpellációjára

Párisból jelentik: Fontanier szocialista képviselő a kamara szerdai ülésén kérdést intézett a kormányhoz, hajlandó-e a frankhamisítás ügyét a Népszövetség elé terjeszteni.

Briand nyomban válaszolt a kérdésre és kijelentette, hogy a frankügy e pillanatban nem lehet vita tárgya, mert az bírói és diplomáciai elintézés alatt áll. Briand reméli, hogy két héten belül az egész ügyről részletesen nyilatkozhatik a kamara előtt.

Fontanier kijelentette, hogy nincs meglepedve Briand válaszával és hangsúlyozta, hogy főlshóllása nem a magyar nép, hanem a magyar kormány ellen irányul.

A kamara Briand válaszával indítványt fogadta el.

— **Gróf Andrássy Imre szabadlábra helyezési ügye.** Kassáról jelentik: A tábla esütörtökön foglalkozik gróf Andrássy Imre szabadlábra helyezéseinek kérdésével. A gróftól tudvalevőleg gyujtogatással, adóeltérítéssel és csempészéssel vádolják.

Rézscapok, sűrű bor-, víz- és gőz, mindenféle rézátványok modell után, csapágyak, stb. legfőbbben Braća Goldner légszékény, fabutor és rézárugyárában szerezhetők be. Subotica, Jugoszlávia ul. 20.

Tuhász legény, szegény tuhász legény bemutatója. Szombat és vasárnap este kerül színpadra a népi zenéjű 3 felvonásos új operett a városi színházban teljes zenekari kísérettel. Az előadás sikerét Baan Gabi, Pletsch Ferencné, Konec Dániel és Szabó Marci fellépése előre is biztositják. Jevyek mindkét előadásra Balázs J. Jenő dívatárműzetében kaphatnak.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Dr. Révív J. Lajos orvos, operatőr március 1-től lakásán (Frej Sv. Cirila i Metoda br. 10) rendel naponta d. e. 8—10 és d. u. 2—3-ig. 1837

KINTORNA

Az öreg Grün megcsúsz, hűsül, hűsül, vesz el és megkérdi az orvost:

— Doktor ur, szerencsés esetben lehet-e gyermekem?

— Szerencsés esetben nem — mondja a doktor — de *peches esetben lehet.*

Egyik nagyforgalmu szubotici ügyvédi irodában egyes-bajos dolgot el akarja intézni egy szubotici kereskedő. Az ügyvéd előszobája tele van várakozó emberekkel. Közük a szoba egyik sarkában ül nyugodtan a kereskedő egyik ismerőse és vár. A kereskedő látja a zsúfolt szobát és miután minél ideje örökkésszat várakozni, elmegy. Másnap újra megjelenik az ügyvédi irodában. A helyzet ugyanaz és ismerőse ugyanazon a helyen ül, mint az előző napon. Harmadnap megismétlődik az eset. A kereskedő ekkor már nem állja meg sző nélkül. Odamegy a nyugodtan ülő emberhez és megkérdi:

— Kész?

— Micsoda? — kérdi meglepetten a napok óta várakozó.

— A szobor, amihez maga már napok óta modellet üf.

Feleség: Olvastam az újságban, hogy India bizonyos részén két dollárért lehet egy feleséget vásárolni. Hát nem borzasztó ez?

Férj: Miért lenne borzasztó? Egy jó feleség még *annyit.*

— Doktor ur — telefonál Papucs ur az orvosnak — a feleségemmel valami szörnyű dolog történt. Valóságilag megmerevült a szája, egy hang se jön ki belőle.

— Talán görcsöt kapott az állkapcsában?

— Azt hiszi, doktor ur? Mindenesetre kérem, ha ráér a hét folyamán, nézzen el hozzánk.

ÓVJA AZ ARCÁT

A szappan karos hatásból, mert a szappan kiütéseket, foltokat, kora ráncosodást és egyéb bőrtisztálanságot okoz. Az arcmosás a használja kizárólag az orvosok által ajánlott tökéletes parisi emulsió, a „Visagine” Adeliná Patti-t, amely az arcbőrnek állandó üdéséget ad és megszünteti minden bőrtisztálanságot. Köszönőlevelek naponként érkeznek hozzánk. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban üvegenként 30 dinárért. Jugoszláviai főraktár: Zagreb, Gajeva ulica broj 8.

KÖZGAZDASÁG

Pancsevó hajózási forgalma

Pancsevó egész vízi forgalma 1925. évben 221.216 tonnát tett ki, az 1924. évi 154.042 tonnával szemben tehát a többlet 1925-ben 67.174 tonna, ami csaknem 50% emelkedést jelent. Az előállított forgalma az egyedüli, ami jelentős esőket mutat, mert míg 1924-ben 3941 előállított exportáltak a pancsevói kikötőből, addig 1925-ben mindössze csak 1190 darabot. Tekintve azt a körülményt, hogy az állatok legnagyobb része (sertés, juh) Beogradba ment, ez a esőket és a háború óta évről-évre mindinkább fejlődő öszerbiai állattenyésztés növekvő termelésének a következménye.

A kiviteli cikkek legfontosabbika azonban a tengeri, melynek forgalma óriási emelkedést mutat. Míg ugyanis 1924-ben Pancsevóról hajóval 37.344 tonna tengerit vitték el, melyből 24.664 tonna, tehát körülbelül 65% ment külföldre, addig 1925-ben összesen 113.774 tonna tengeri került kivitelre, melyből 110.401 tonna ment külföldre, tehát csaknem 99 százaléka. Az ösztengeri kivitel pedig 200%-al több, mint az előző évben.

A buza kivitele az előző évvel szemben meglehetősen visszasést mutat, mert míg 1924-ben 19.713 tonna búzát raktak a hajók, addig 1925-ben már csak 13.937 tonnát. Ez a körülmény természetesen a buzakereskedelem világmunkajárával függ össze.

A behozatali forgalom már sokkal kisebb emelkedést mutat, amennyiben az 1924-ben hajóval Pancsevóra érkezett áruk mennyisége 73.000 tonna volt, 1925-ben pedig 75.000 tonna. A behozatali cikkekkel a tűzifa és szén.

Az összes pancsevói hajóforgalomból 1925-ben külföldre szállítottak összesen 122.574 tonna árut, tehát 60%-át az ösztengeri forgalomnak. Ez az előző évi 43.151 tonnával szemben szintén csaknem 200 százaléka emelkedést jelent.

Az utasforgalom a hajókon 1925-ben összesen 713.248 személy volt, míg az előző évben 678.193 személy, tehát ebben szintén emelkedés mutatkozik.

A horgosi paprika. Néhány nappal ezelőtt hírt adott a Bácsmegeyi Napló arról, hogy a kiváló horgosi paprika jó hírnevét mennyire veszélyezteti az, hogy egyesek hamisítják a paprikát. A közleményre vonatkozólag Schneider János ur, egy horgosi paprikamalom üzemvezetője hosszabb levelet küldött hozzánk. Ebből megállapítható, hogy a horgosiak már 1923 óta kérik a vegyvizsgáló állomás felállítását, azonban eredmény nélkül. A paprika-ermelők és malmok egyesületbe tömörültek s maguk is mindent megtesznek a horgosi paprika védelmére.

Két újabb csőd. A subotici törvényszék esütörtökön csődöt rendelt el Varró K. roly topolai gabonakereskedő ellen. Tömeggondnok dr. Veréb Gyula subotici ügyvéd. — Ugyancsak megnyitották a csődöt Simon Károly bajmoki malomtulajdonos ellen is. Tömeggondnok dr. Havas Emil subotici ügyvéd. — Elutasította a törvényszék a Mucsy és Társai subotici cég ellen beadott csődkérvényt azon az alapon, hogy a cég adóbizonylattal és hivatalos becsléssel igazolta, hogy tizenkét millió dinár értékű aktívával rendelkezik s vagyona jóval meghaladja a tartozásait.

Súlyos veszélybe került az ország gabonaexportja. Becskerekéről jelentik: A becskereki kereskedők és gyárosok egyesülete szerdán ülést tartott, amelyen a gabonaexportban beállott veszélyekkel foglalkozott. Az ülésen megállapították, hogy a kiszállított gabonát a nyugati országok részére Brailában hajózzák be és itt a román vámközegek indokolatlan kifogásokkal visszatartják

a szállítmányokat és magas pénzbírsággal sújtják a földadót. A pénzbírság lefizetése előtt nem továbbítják a földadott árut. Az ülésen elhatározták, hogy a kereskedelmi és külügyminisztériumhoz fordulnak intervencióért a román vámhivatalok zaklatásának megszüntetése érdekében.

A bánati kamara plenáris ülése. Becskerekéről jelentik: A bánati kereskedelmi és iparkamara szerdán tartotta meg plenáris ülést Jankovics Koszta elnököltével. Az ülés megnyitása után Sztanojovics Sándor titkár a pénztári bizottság jelentését terjesztette elő. Bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszter jóváhagyta a kamara költségvetését, majd a zárszámadásokat és az ez évi jelentést terjesztették elő. Ezután Jankovics Koszta elnök az adó és közlekedésügyi nehézségeket vázolta és bejelentette, hogy a kamara tiltakozni fog az ellen a terv ellen, amellyel a kamarát Noviszádroz akarják esatozni.

Komlótermelők. Tudomást szereztünk arról, hogy egyes lakosok, hadogások és külföldi kereskedők komlószárítókat ajánlanak megyékre, ezért a Borber József és Társa komlószárító Zaječ (Slovenia) elhatározta, hogy az árut újból leszállítja s azért minden egyes termelőnek ajánlható, hogy mielőtt egy szárítót rendelne, nézzen érdeklődők. A Lorber-féle szárítók az összes más gyártmányokat felülmúlják. A 12-es szárító például 1800 kg-ot, a 16-os pedig körülbelül 2200 kg-ot nyom. A Lorber-féle szárítók kipróbáltan a legjobbak. Vojvodinában kb. 500 darabot használnak. Kevés tüzelőanyagot igényelnek. Az előadás kedvező részleírtetés és kamatmentesen történik. Kénezők és prések is azonnal kaphatják. A város a legrovidebb időn belül Noviszádra jön és kívánatra szívesen meg fogja látogatni az érdeklődőket. Addig is forduljanak bizalommal Eckstein Henrikhez, Novisad, Jevrejska ulica 2. a gyár vezérképviselőjéhez.

SPORT

Az Unirea-Spárta ellen a SAND leg-erősebb csapatát állítja ki. A közvetlen védelemben ismét előglajja helyét Belieslin, aki betegsége miatt múlt vasárnap nem játszhatott a Jugoszlávia ellen. A halvesor: Held, Dujmov, Ördög Iesz, míg a csatársor előreláthatólag ebben az összeállításban játszik: Motay, Weisz, Kovács, Horváth, Karip, esetleg Harasztli. A SAND hívei biznak abban, hogy ez a csapat megállja helyét a temesváriakkal szemben. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a SAND Szege-di-utí pályáján.

A Bácska Beogradban. A szubotici bajnokcsapat szombaton és vasárnap Beogradban játszik. Szombaton a Jedinstvo, vasárnap a Jugoszlávia lesz az ellenfele.

Zagrebi támadás a szubotici sportegyletek kiküldöttje ellen. A zagrebi Novoszi, az ottani alszövetség hivatalos lapja a JNS közgyűlésével kapcsolatban éles támadást intéz Szege-dinszki Nesztor, a Sand intézője ellen. A lap azt állítja Szege-dinszki-ről, hogy a szubotici alszövetséghez tartozó egyesületektől olyan értelmű meghatalmazásokat zsarolt ki, hogy azok alapján a JNS székhelyének kérdésében Beograd mellett szavazhasson. Szege-dinszki állítólag azzal szerezte meg ezeket a meghatalmazásokat, hogy azon egyesületeket, amelyek nem hajlandók meghatalmazást adni, összekötéseinek segítségével szétrobbantja. Szege-dinszki a Novoszi támadásaira vonatkozólag nyilatkozik és kijelenti, hogy irásos bizonyítékai vannak annak igazolására, hogy senkit sem presszionált sem Beograd, sem Zagreb melletti állásfoglalásra. Ép ezért a szövetség közgyűlésén történt szavazása annál inkább sem kelthetett elkeseredést a szubotici egyesületek körében, mert a szövetség székhelyének kérdésében — Beograd kívánságára — nem is történt szavazás.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. március 4.

Zürich deviza 9.178.
Budapest deviza 1255,5—1260,5, valuta 1255—1260,5.
Prága deviza 59.755—60.255, valuta 59.45—59.95.
Berlin deviza 739,5—741,5 milliárd márka, valuta 736—740 milliárd márka.
Bécs deviza 1248,5—1252,5, valuta 1244—1250.
Trieszt deviza 43,95—44,15.
London deviza 276.

Zürich, március 3. Zárlat: Beograd 9.168, Páris 19425, London 252475, Newyork 519,50, Brüsszel 23625, Amsterdam 208, Berlin 123,70, Bécs 73,25, Szófia 3,75, Prága 15,385, Varsó 66,50, Budapest 72,80, Bukarest 2,275, Milánó 2084.
Beograd, márc. 3. Zárlat: Gea 1093,50, Páris 212, London 276, Newyork 56,70, Brüsszel 258,50, Milánó 2,279, Amsterdam 2275, Berlin 13,52, Bécs 801, Prága 168,40, Bukarest 24, Szaloniki 80.

Zagreb, márc. 3. Zárlat: Páris 211—213, London 275,35—276,55, Newyork 56,578—56,878, Trieszt 227,16—228,36, Berlin 1349,80—1353,80, Bécs 798,90—802,90, Prága 168,876—169,876, Zürich 1091,60—1095,60.

Noviszadi terménytőzsde, március 3. Buza: 5/4 vagon bácskai 377,50—379, dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás bácskai 450 dinár. Irányzat: lanya.

Szentai gabonaárak, március 3. A szerdai piacra a következő árak szerepeltek: Buza 265 dinár. Árpa 120 dinár. Sörárpa 125 dinár. Tengeri morzsolt prompt 100 dinár, áprilisi hajóba 107,50 dinár, duplikát kassza 115 dinár, Zab 150 dinár. Liszt 0-ás GG. 490 dinár, 0-ás G. 480 dinár, 2-es főzöliszt 420 dinár, 5-ös kenyérliszt 370 dinár, 7-es 200 dinár, 8-as 130 dinár, Korpa 110 dinár. Irányzat: erősen eső árak mellett feltűnő lanyhaság.

Vizállás

Noviszádról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 448 (—8), Bogoevó 474 (+6), Palánka 390 (+10), Novisad 383 (+7), Smederevó 401 (—), Orsova 336 (—), Dráva: Maribor 50 (—), Zakanj —74 (—2), Donji Miholjac 68 (—2), Osziék 192 (+2). Száva: Zagreb —70 (—2), Sisak 50 (—10), Jasenovac 226 (—10), Bród 233 (—11), Mitrovica 278 (—9), Beograd 274 (—). Tisza: Szentá 394 (—), Becse 342 (+), Titel 405 (+5).

Rádió-műsor

Pénteken, március 5-ikén

(A városok melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Bécs (590—530): D. u. 4.15: Hangverseny. 8.15: „Chairgö.”
Milánó (320): D. u. 4.30: Jazz-band. 9: Quintett.
Koppenhága (347,5): D. u. Hangverseny. 9.30: Szimfonikus zene.
Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Zene. 10: Táncczene.
Münster (410): D. u. Szólóhangverseny. 7.15: Szonáták.
Róma (425): D. u. 2: Hangverseny. 5: Jazz-band. 8.40: Hangverseny.
Beru (435): Este 8: Hegedűhangverseny. 8.30: Zenekari hangverseny.
Budapest (546): D. e. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, közgazdaság. 4: Német nyelvű mesedélután. 5: Előadás. 7.30: Cizánzene. 8.30: Cselló-hangverseny. 10: Táncczene.
Zürich (515): D. u. Hangverseny. 4: Táncczene.
Berlin (505): D. u. 4.30: Zene. 9: Hangverseny. 10.30. Táncczene.

Foltok a szivárványon

— Regény —

Irtta: Sz. Szigethy Vilmos

6

Ezért volt jókedve a Török Császár-nak s a fiúk a rendesnél különben is elfelejtették, hogy korcsmában vannak. Itt illendemes hangot kellett használni, öreg Benkő tudott kezveledni is lenni. A mulatozása egyébként mintha egy szomorú vén ember vezeklése lett volna, aki bemutatja az alkalmas formákat s igyekszik megutálni a régiéket.

— Már megint pezsgőt akarsz hoztatni! — ripakodott a Jerzeczky fiura. — Hát ki vagy te? Mulatozó főpincér? Nono, ne félj, lehetsz még az is, csak jól iparkodj. A munkásságotól ugyan eléred. Miből akarsz megélni? A nevédből? Hát kell a te neved a tarka kutyáimnak? Tedd le azt a monoklit, mert kellemeden lesz, ha én távolítom el.

A monokli a mellényzsebbe vándorolt, az éretlen ficsur hízolgóan közeledett Benkőhöz:

— Ne haragudjon, Bandi bácsi.

— Haragszik rád az ördög. De nekem ne add a bankot, mert állatok az öregapád veszején is, hasztalan rítterekedsz itt. Azt hiszed, hogy valakit lázba ejt a te évszázados mulatód? Ha egyszer érdekel, elmagyarázom a származásodat — föltéve, hogy nem ismered.

A lovag erre már nem volt kíváncsi, hogy is lett volna! Hiszen nem olyan kellemes hallani, hogy a családja tetején egy szemérmes papszakácsné szégyenkezik!

Amikor különösen mérges napja volt az öregnek, kifaltatta mindazt, ami a lelke mélyén meghúzódott.

— Csodálatos dolog, hogy a mai fiatalok milyen eltévelyedésekben él. Akinek az apja valami köztisztviselő volt, akár egyetlen egyszer, akár hosszabb ideig szerepelt a fórumon — annak a fia feljogosítva érzi magát arra, hogy rüppök legyen. Nono, nem kell remélni. Szerencsére nem olyan általános ez a nyavalya s kivétel is van. Majd elmondom, hogy kik a kivételek. Azt hiszik, hogy az egyéniségek miatt ürnek meg benneteket a tisztességes emberek sorában? Hohó, nem addig van az! Most még él egy generáció, amelyik jóban van, vagy volt az apáikkal, de aztán felnő a másik s az nem a két szép szemeteket nézi, hanem a tisztességes munkásembert keresi bennetek.

Valaki közbeköttyantotta:

— A vármegyének vannak ősi tradíciói.

— Ejha, mit értesz te tradíció alatt? Tán, hogy elutasítanak a naplopásodért? Hát mit használtak ti, ugynevezett előkelő aranyfijak, a kőzűk? Az emberiség jóvoltából ér-e a ti életetek egy hajtófát? Hát van valaki, akinek ti hasznára váltok, aki magasabb szempontokat tekintve, sajnálkozhatnak az elmuáshoz? Ott, ahol az élet dübörögve száguld előre s millió emberek megéhsztétét, agysejtjeiből származó munkája, minden törekvése csupán egyetlen lépéssel viszi előre az emberiséget, ti csak lábaitoktól fértok vagytok! Hiszen ez lesz a mi végleges vesztünk, ha még egy néhány silusú generáció következik utánatok, mint amelyenek ti vagytok! Hol lemnék már most, ha a józan középosztály nem folytatná megéhsztett erővel azt a küzdelmet, amirehöz ti egy gondolatommal a kísérletét sem adjátok, amit lenéztek, mert munka, de amit elég vakmerőek vagytok eredmények idején a saját szemérmes sikerének tulajdonítani! Az előbb kivételről beszéltem, mert vannak kivételek is. Azt tapasztaltam, hogy aki közéletet tanul és igyekszik elméletét művelni, az nem áll a soraitokba, avagy soraitokba is rendes ember marad. De ti! Ti elrontjátok a szenteket is és már utánaoz benneteket a polgári elem irras napravágyásban növekvő sok sarjadéka. A kereskedő fia, ha elég vagyont szerzett az apja, tulsz rajtatok págnáskodó állatok tekintetében s előkelő származást hazudik mert szégyenli a famlíját. Restelli, hogy az a pénz, amit most könnyű vértel elvonn, igen szoros nexusban áll a kocskendéssel vagy a pántikával, a maga tulajdonával nem akar érintkezni, mert ti áll-

tok előtte vezéralakként ti, akiket majd csak akkor térít észhez az élet iskolája, ha megvénytök... megkopaszodtok... s eljutottatok az én utamra...

Ez volt a prédikáció vége s ez az utolsó méla akkord fogta el a lelkeket. Valami vig nóta kellett hozzá, hogy magához térjen Benkő bácsi, hogy elfeledkezzék arról az időről, amely aranykora volt neki is s hogy önmagát bolondítva széppnek találja a mostani világot.

— Csak azért vagyok veletek olyan szigorú — tette még hozzá — mert a fiatalok széllel bélelt, elkapatja magát a saját ifjuságától, holott azt szeretném, hogy éppen ezt az időt használják fel a tisztességtudásra.

Azután más emberré vált s ha megfontolta a kedvet, szerette helyreállítani is.

— Gyerekek, még az este kedves vendégünk lesz! — mondta később titokzatosan: Klenóczy!

A várt hatás azonban elmaradt, alig látszott néhány arcon öröm. A javarészt az a feszesség fogta, amelyeket Benkő odafagyott göresnek szokott nevezni.

— Helyes, tudom már honnan jü a szél, ti szörnyen korrekt urak — mondta keserűen. — Az afférra gondoltok, ottjé, itt lebeg a szerencsétlen Bezdán Árpád szelleme közöttünk, az anyyi emberrel volt rokonlőlek! Szinte kár, hogy a bolondja úgy sietett a másvilágra. Ugyan, érdemes volt! Aztán miért? Holmi rongyos váltóhamisításért? Ha akkoriban az utamba kerül, adok neki néhány jó adresszt, hogy hol tanulhat életművészetet, nyilván azt is megmondták volna neki, hogyan tiadzik nyolcat egy váltó? Mit szóltok hozzá?

Néhány feszes, sápadt arc lassan olvadt át a rózsaszínbe.

— Bandi bácsi, lát csakugyan igaz, hogy a főhadnagy váltót hamisított?

— Kérdezd meg az apját, ha kedve van hozzá, majd elmeséli.

— Én azt hiszem, hogy Klenóczy ezért nem akart vele megverekedni — mondta a kis Kovács Ádám.

— Jó, jó, de a végén becsánatot kért.

Benkő András mosolygott.

— Hát ha éppen azért!

— Ezt nem értjük! — bámultak el egyszerre hárman is.

— Persze, hogy nem értitek. Egyáltalában érterek ti valamire? Ti, akik csak a saját eszetek szerint megalkotott külön kódex alapján vagytok urak, a bajhatottól embert veszni hagyjátok, mert féltok, hogy magával ránt. Az igazi urí fajta azonban a Klenóczy fajtája. Csak egyet mondok, igen hamar kiderül, hogy mit keres ő ma itt — azért szedem közületek össze az egész bandát. Hallgassátok meg figyelemmel, én bízom benne, hogy magatokba tértok róla gondolkodván. De azt is megmondom, hogy ha bárki részéről bármilyen mevetelenséget tapasztalok — megismeritek Benkő Andrást.

Akart még valamit mondani, de kopogtattak az ajtón s az öreg felugrott.

— Isten hozott! Zoltán!

— Jó estét bátyám, szerveztok fiúk! A mellette ülökkel kezert fogott, a többinek barátságosan intett. Akkor jött be a szobába a Császárné, teljes tisztelettel lépett elébe kezesőkra.

— Bemutatkozom? — kérdezte derűtlen. Valahogy úgy érzem, megint a birta társadalmi szokásokba ütközöm, de nem teherlek róla. Mi, akik utár láttuk egymást annyiszor — no én mindenestre többször Fejedelemségedet, mint kegyelmed engem...

— De bolond maga, Klenóczy — nevette el magát Elszavéta. — Hát akár hiszi, akár nem, voltam már azon a ponton, hogy megszűntem. Miért is nem jár maga hozzánk?

— Ha egyszer nem hívtak! Tudja, én már olyan faragatlan tuskónak indultam, aki elrontja a mások mulatását. Volt már rá példa, ide pedig csak intem társaságok járnak. Vértaképpen azt se tudom, hogyan fogadnak most?

(Folyt. köv.)

CERTUS HIDEGENYVIPAR

Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviselője:

PRANDELL RUDOLF ES FIA

Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (Vö) ucca

Certus hideg enyvpor a jelenkor legjobb enyve, minden tekintetben felülmúlja a táblaenyvet.

Certus kötőereje a legnagyobb és abszolút vízálló.

Certus nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól enyvezni.

Certus hideg vízben oldható, a fát sem kell enyvezéshez melegeíteni. Fűtőanyagot takarít meg.

Certus minden kulturálamban kifarítja a táblaenyvet, mert előnyeit a modern ipar felismerte

Certus asztalos-, esztarpályos-, bútordíszemelésben, vagonnyarakban nélkülözhetetlen.

Certus az egyetlen enyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.

Certus mint előkészített vízálló enyv a legjobb minden építelés és butorasztales enyvezésnél is.

Certus használata a leg gazdaságosabb, — 1 kg porból 1 kg enyvmaszsa! Fűtőanyag nem kell.

Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni.

117

Költözködés

miatt eladom Osi-jeken levő 60 éve fennálló, jól bevezetett főuccai fűszerüzletemet, azonfelül szép házamat, amely az üzlethez közel van és áll 5 parkettás szobából, fürdőszobából az összes mellékhelyiségekkel, továbbá egy 3 szobás lakásból megfelelő mellékhelyiségekkel, nagy udvarból, szép nagy kertből, nemes gyümölcsfákkal. A házba be van vezetve a dráva vízvezeték. A vevő azonnal beköltözhetik. Cím a kiadóhivatalban. 117

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET** BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INT. RNÁTUS.

TÜDŐBETEGEK

sok ezren már meggyógyultak!

Kérje azonnal könyvemet

az új táplálkozás művészete

amely már sok ember életét megmentette. Ez a módszer az eddigi életmód mellett alkalmazható és a betegséget gyorsan legyőzi. Éjszakai izzadás és köhögés megszűnik, a testsúly gyarapszik és a lassu elmoszesedés a betegség továbbterjedését megállítja. Az orvosi tudomány **legkomolyabb férfiai**

igazolják módszerem kiválósságát és azt szívesen alkalmazták. Mine hamarabb kezdi meg a táplálkozásnak ezt a rendszerét, annál jobb.

TELJESEN INGYEN

megkapja könyvemet, amelyből sok minden hasznosat megtudhat. Kiadóm mindössze

10.000 INGYEN PÉLDANYT

küld azét, irjon tehát meg ma, hogy ön is azon boldogok közé tartozzék, akik a könyvemhez hozzájutnak.

August Märzke, Berlin-Vilmersdorf Bruchsalerstrasse 5. Abt. 859. 127

4000 DINÁR

Használja ki a kedvező alkalmat és vásároljon addig, míg a készlet tart 4000 dinárért

EGY HÁLÓSZOBÁT

masszív, gőzölt bükkfából, elsőrangú kidolgozásban, elegáns kivitelben, mely áll: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeliszekrény, 1 toailette, szögletes vagy ovális tükörrel és ívegekkel, a legfontosabb részborítással.

KRAUSZ EDE butorraktárában, NOVISAD

Kövöld, donga, tudtapas
lobakra
ortopéd cipő
legszakszerűbben
KLEIN
cipésznel készül
Subotica, Pašćeva ul. 6.
Kimeradt cipők saját árban
váltanak.

Cimkét, klijét, litografált mankát, részvények, helykönyvek, dombornyomat, dobozokat, fizetési könyvet, győgszer arak részére preselt dobozokat a legújutányosabb szállít
FISCHER ERNŐ
grafikai művelőzet Subotica 1926

SZEREZZE BE
a legelőnyösebb módú lámpát,
ALAKMASSA ÁT
fűtőszel kalapját
„PARIS“
Stend jól néző kalapszalonyában. Edény piac.

Tölgyfalpa
huzadéka
körülbelül 10 vagon
ab Osljek és Vukovar
vagonszámra eladó.
Vastagság 14 cm, szélesség 20 cm, hossz 10 cm.
Valentin Hupp Osljek 1.
Vinko čeka ce 1926

Jól bevezetett
fűszerkereskedés
a Hef (Baromfi) piac 5. számú házban más vállalkozás miatt
eladó Novisadon
Csak az üzlethelyiség és berendezés, ann nékly kapható. Brucklódni lehet: Csau csás R. D. aratín tulajdonosnál 1926

Önkéntes árverés
10 yó hó 20-án délután órákor eladó adatni Topolan egy szépen berendezett vendéglő modern 5 szobás lakással.
Felvilágosítást ad
BÖMCHES IRODA
Bača-Topola. 1926

Legelőnyösebb bevásárlási
forrás fűszerárakban
1 liter klijenbor bor D. 7.—
1 liter klijenbor bor D. 8.—
1 liter klijenbor szesz D. 50.—
Rum, likőr, eszenciák 1 aphatók
NOJCSEK GÉZA
fűszerkereskedő cégnél
SUBOTICA 1926

ELÖNYOMDÁT
MÓDERNŰ
FELSZERELVE
legelőnyösebban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYARA
SENTA 257

SAROKHÁZ
Novisadon, mely áll 10 szobából, 8 konyhából, egy üzlethelyiségből rolókkal és a többi mellék-helyiségekkel, azonnal eladó 150.000.— dinárért. Bővebbet Schmolka hírdetőjében Novisad, Futoški put 2.

STEINER cukrászdájában olcsóbb lett a sütemény, darabja 3 dinár

NYILTÉR.

Hirdetmény.

A „Minerva“ könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság 1925. évi március hó 26-án déli 11 órakor tartja meg

évi rendes közgyűlését

a következő tárgysorozattal:

1. Jegyzőkönyvvezető és két hitelesítő kijelölése
2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés, mérleg, nyereség és veszteség-számla előterjesztése, határozathozatal az üzleteredmény és a felmentvények megadása tárgyában.
3. Felügyelőbizottsági tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

A t. részvényeseket ezúton hívja meg az

Igazgatóság.

Mérlegszámla. VAGYON: Készpénz 260.573 27 dinár, Felszerelés 18.953— dinár, Ingatlanok 1.164.165— din., Árukészlet 34.243 78 dinár, Adósok folyószámlán 1.012.351 16 din., Veszteség 3.479 61 dinár, Összesen 2.493.765 82 dinár. — **TEHER:** Részvénytulke 150.000— din., Tartalék-alap 486 000— din., Hitelezők 1.857.765 82 din., Összesen 2.493.765 82 dinár.

Eredmény számla. VESZTESÉG: Veszteség-áthozat az 1924. évről 117.934 70 din., Házbér 64 261 58 din., Adók 48 280— din., Ingatlanok karbantartása 9 088 50 din., Munkabérek és díjak 1.539.378 72 din., Üzleti költség 185.764 88 din., Kamatok és jutalékok 307.166 91 din., Bács megyei Napló előállítás, szerkesztése és szétküldése 4.285 478 18 din., Összesen 6.557.353 39 dinár. — **NYERESÉG:** Üzemi bevételek 6.553.873 78 dinár, Veszteség 3.479 66 din., Összesen 6.557.353 39 din.

Látta és helyesnek találta a

Felügyelőbizottság.

1926

Dražba

Ovime obnarodujem, da ću 7. marta 1926. godine u mojoj advokatskoj kancelariji (trg Kralja Petra 8.) prodati na javnoj privatnoj dražbi sledeće pokretne:

1. Srebrni krst, sa briljantima (u sredinim jednim velikim kamnom, te okolo sa 10 malom i u sa 10 malih briljanta.
 2. Jednu zlatnu prezetnu sa 3 briljanta.
 3. Jednu zlatnu prezetnu.
- Kupci imaju kupovinu odmah u gotovom isplatiti sa 2 % pristojbe kupovne cene.

Dr. Isa Tordai
advokat

Árverés

Közhirre teszem, hogy 1926. március hó 7-én ügyvédi irodámban (trg Kralja Petra 8.) a következő tárgyakat fogom nyilvános magánárverésen eladni.

1. Ezüst kereszt a közepén nagyobb, körülötte 10 drb. kis briliáns követ, a kereszt száraiban 10 drb. kisebb briliáns követ.
 2. Egy arany karperecét 3 briliáns követ.
 3. Egy arany karperecét.
- A vevő tartozik a vételárát azonnal készpénzben kifizetni 2 % vételi illetékkel együtt.

Dr. Tordai Izso
ügyvéd

1899

Piöktüzletünket Noviszádra helyezzük. Ez áthelyezés miatt eladásra kerülnek üzletünkben

4, 4 és fél méter hosszú üzleti asztal, 5, 5⁵⁰ és 6⁵⁰ méter hosszú üzleti állvány nagyon jó karban és nagyon olcsón.

Az eladásra kerülő berendezés megtekinthető és érdeklődni lehet a

Beográdi Textil A. D. fiókjánál
Szentán a póstával szemben.

KÉNTÉLEEN MEGHAJOLNI!

mindenki a
BÁCSMEGYEI NAPLO

Elterjedő hirdetési rovsta előtt. Aki csak egyszer is hirdetett ebben a 27-ik évfolyamát öfö Jugoszláviai napilapban, azt nem a mindennapi siker készíteti arra, hogy állandóan felkeresse a BÁCSEMEGYEI NAPLO-t. Eredményt illetőleg feleltte áll minden más reklámnak.

Br. izvr. 131—1926.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršioc u smislu §. 102. zak. čl. 60. iz 1881. god. ovim objavljuje, da će se usled rešenja sreskog suda u Subotici br. 9061/1925. u korist ovrhovoditelja Hajduška i Herman zastupnog po advokatu Dru Franjo Hirt iz Subotice na dan 21 decembra 1925. godine putem sprovedene namirne ovrhe za — i nadpljenje i na 22033 dinara procenjene sledeće pokretne na javnoj dražbi prodati: razna bazarška roba i galanterijska kratka roba.

Za održanje dražbe usled rešenja Sreskog suda u Senti br. Gn. 8182/4—1925. radi namirne i pohraživanja do iznosa 4561 dinara glavni ovoj od 26 jula 1925. god. pripadajućih 8 % kamata i 1275. din. do sada već ustanovljenih troškova, koje se rok za 5. marta 1926. god. u 10 sati pre podne na licu mesta u Senti, na Trgu Kr. Petra, na koju se kupiti namereni pozivaju sa opomenom, da će se odnosne pokretne u smislu §. 107. i 108. zak. čl. 60. iz 1881. g. uz plaćenje u gotovom novcu najviše nadiceti, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti prodati.

U koliko su odnosne pokretne i drugi za — i nadpljenji i na iste namirno pravo stekli, ova će se dražba u smislu §. 20. zak. čl. 41. iz 1908. god. u slučaju održanja sa strane ovrhovoditelja i u njihovu korist držati.

Senta, 11. februara 1926. godine.

Nikola Mudrić
sudski izvršioc

1898

Az Első Jugoszláviai Temetkezési Egyesület f. é. március hó 8-án d. u. 3 órakor a „Ruska Kruna“ vendéglő helyiségében tartja másodikban meghirdetett közgyűlését, tekintettel azon körülményre, hogy a f. hó 1-én tartott ülésen nem volt meg az alapszabályok módosításához megkívánt taglétszám. (Alapsz. 9. §.)

1878

Az elnökség

20.000

dinár segélydíjat fizet és 25 din. pótdíjat szed elhalt tagjai után a „Civil Method“ temetkezési egyesület. Alapszabályok jóváhagyva. Tagokat felvesz reggel 8 órától d. u. 4 óráig. Iroda: Burnac István kereskedő, III. kör, Beac Sudarević ul. 103.

Alapító tagok felvételnek:

- Bogić Miloš kereskedő, III. kör, Beogradski put
- Belinović István kereskedő, II. kör, Masarikova ul.
- Vetro János kereskedő, VII. kör, Cara Lazara ul. 23.
- Fejes Károly kereskedő, VI. kör, Stipe Grgića ul.
- Kuthalek Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 62
- Szabó Ferenc kereskedő, VI. kör, Save Tekelije ul. 30
- Futó Mátyás kereskedő, VI. kör, Iliška ul. 17
- Riesz Dezső kereskedő, V. kör, 15 Novembra ul. 11.

„COMMERCIA“

TULAJDONOS: EUGEN BERL
ZAGREB, ILICA 33/III.

Ajánlók moratóriumok, kiegyezések és kezességel kereszthivatalára.
GYORS, DISZKRÉT ÉS KULÁNS ELINTÉZÉS

Utánzatoktól

Valódi francia
LION NOIR CIPÓKRÉM
Főraktár:
Kaufmann Hermann borkereskedőnél
Sabotica, új helyiség volt „Narod“ kávéház helyén

680 Kg TISZTA BUZASZEM

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló búzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, belétsines géppel szakértő bírátság előtt után- csépelettünk. **PEN. T. I. OT és MUNKAT** takarítottuk meg a

DOBKOSAR-BETÉTLÉC
alkalmazásával, a csépeletkére legyőz és bármintve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD NOVISAD
Zelenczička ulica 48. — Telefon 286.

HOTELPENZIO ZELENIKA
ZELENKA (BOKA KOTORSKA)

Dalmácia legkedveltebb üdülő- és fürdőhelye. Nagy park. Vízisportok. Gyönyörű kirándulások. Bácskai konyha. Teljes ellátás 60 dinár; április 1-től szept. 30-ig 70 dinár személyenként naponta

Dr. Magyar Antal
örökös, tulajdonosok

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izézes levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 120 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírzseletoekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izézes kivitel.
Vidákra a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Kaie illatszertár ajánlja speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladóknak árendérmény
Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap
Az elegancia és szépség filmje

A galáns herceg

Látványos attrakció
Cimzerepben
JACK CATLAIN
a Königsmark népszerű
hősszerelmese.
Legközelebb MOLÁR premier
A HATTYU

LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap
Ki nem olvasta még Elíonor
G. az írónőnek nagyhírű
regényét

A szfinkszet?

(Az orosz ígria)
A szív hurjain játszó szerelmi
történet napi eseménye!
Szentpétervári káprázatos udvari
élete. London hívós etikettje.
Kairo a szfinksz házának
izzó atmoszférája a film ímo-
tivuma. Alai: P. Ingle, Conrad
Nagel a Három hét ismert
szereplője!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésközlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

VÉTEL-ELADÁS

Venni — eladni akar?
Pénzért betételezés mellett
elhelyezi. Utlevél, ingat-
adó, lakás, honpolgári
síb, ügyekben felvilágosi-
tással szolgál. A leg-
javorsabb elíteltést biz-
tosítja. Mindegyik for-
ditást és körvívnyezirást
elvéli. Eros általános
ügynökség Subotica, Fran-
kopska ul. 23. 1681

Eladó ház, azonnal be-
költözhető. VI. Stipe Gr-
gic (Kálmán) ul. 43. 1583

Ut zongorák, pianók,
csakis elsőrendű márká-
kat, a leghosszabb le-
járati részletfizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
ható: Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca, Városháza. 706

Teljes illatszertár, szet-
berendezés jutányosan el-
adó. Karadžićeva ul. (Bá-
ránykőz) 7. 1312

TEGLA, első- és másodren-
dű, valamint fűszer-
kuk- és olajos-olajat VI-
DÉKRE minden mennyi-
ségben legjütányosabban
ban szállít iparvágányu
gyártóléptől Glied Bern-
át Felegváros, Subotica.
Ügvanott köbméter- vagy
vasastégla legolcsóbban
kapható. 1306

Használt Fordson traktor-
ok és autók vételével és
eladásával legolcsóbban és
legelőnyösebb feltételek
mellett foglalkozik
Földvári Béla, Starobeeoi,
Telefon 85. 10204

Élektörvény 270, fiúöltöny
390, férfilány 600, rag-
lán 880, női felöltő 600 Ji-
nártól fehébb Eisler Izsó-
nál Barátok templom-
során 1880

MEGNYILT! MEGNYILT!
„JUNO“
KOZMETIKAI SALON SUBOTICA Paje Kujundžićeva 3.
Kapu által balra
A PÁRISI és LONDONI
tantrók receptje szerint a legmodernebb arc és szep ég ápolást
vagy olcsón és lelkiismeretesen 1657

AUTOMOBILISTÁK

Költségvetés, melyet érdemes megjegyezni.
Évi átlagos 20.000 kilométernél egy amerikai
autó mobil elhasznál 2400 kg benzint
A 4 ülése FIAT 509 ugyan-
azon teljesítménnyel 900 kg „
megtakarítás 1500 kg benzin
melynek mai ára 17.000 dinár. A FIAT 501-
nél megtakarítás több mint 10.000 dinár.
Olaj, gumi és fentartási költségeknél a meg-
takarítás ugyanilyen arányú és ehhez nem kell
több magyarázat.
Tekintse meg garázsunkat, hol az összes typu-
sok raktáron vannak és melyen leszállított
áron azonnal szállíthatók a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett.

Vajdasági FIAT képviselő:
„AUTOMOBILIA“
Subotica, Skadarska ul. 7. Telefon 151.

Jófogalmu fűszerüzlet,
italmérésli engedéllyel Adán
főuccán eladó. Bővebbet:
Darinka Vujić, Ada, 1748
Ház, Pécs Bányatelepi ut
57 sz. alatt szabadkézéből
eladó. Ár 80.000 dinár.
A ház all 5 szoba, 2 kony-
ha, istálló, sertéshizláló,
2400 négyzetööl kert
gyümölcsösökkel. Közelebbi
felvilágosítást ad a tulaj-
donos Dörner Mátväs
vondézős, Osijek, Ko-
lodvorska 69. 1734

Üzemátalakítás miatt el-
adó egy db eredeti AEG
villanymotor forgó áramu
9½ HP, egy db 1½ HP,
egy db 1 HP kőgázta-
lan állapotban. Mente-
kindezők Cseke Kálmán,
Balski put. 1864

Jókarban levő levelet
használt 4 ülése Ford-
autó jutányosan eladó.
Cim: Pöstaftók 28, Veli-
ka-Kikinda. 1673

BÁMULATOS OLCSÓN
ELADÓ: Arany, ezüst
szoborok, férf. női gyűrűk,
aranyláncok, cigarettatár-
cák, raglankabátok, mazó-
bundák, női ingek, nyári ta-
karok, vászonköntösök,
citrilbetűs írógépek, külön-
féle illatszerek, kölniviz,
Champion Bavrum, parfü-
mök, szantana kávé, finom
roszagy két szemelvény
matracal és ételiszek-
rénnel. Nagyobb mennyi-
ségi finom gyümölcszövet,
férfi és női raglánoknak,
egy 4-es és egy 3-as
Wertheim-kassza, F. Kiss
adászvételit intézet Suboti-
ca, VI. krug, Trumbićeva
ulica br. 11., Csirkepiac.

Adán egyedül álló autó-
taxi, teljesen jókarban
levő Ford autóval (kilo-
méteres jözo, tartalék
gumikkal stb.) garázzsal
cegyütt jutányosan el-
adó. Avala kávéház Ada,
1791

Automobil hat ülése
»Hupmobile« gyártmány
32 HP, 4 hengeres, vil-
lanvilágítással, jó álla-
potban, eladó. Felvilágo-
sítást ad »Autobus« iroda
Osijek I., Desatićna uli-
ca 17. 1833

Félfáron vásárolható üzlet-
áthelyezés miatt kész
férfi-, női- és gyermekru-
hákat, bőrkabátokat, gu-
mikapucygeket, Öltöny,
raglán, férfi vagy női
télkabát 550 dinárért,
gyermekruhák köpeny
vagy ténkabát 350
dinár, farkabát 900 di-
nár, Esőkabát 300 dinár,
már a készlet tart. Vi-
dékre utánvétellel, meg
nem felelés esetén a pénz
visszaadon. Régi helyi-
ség főtér, új helyiség
februáriól kezdve Gyü-
mölcs-piac, Földes Samu,
96

Kerítéshez prima tölgyszőlő
oszlopok minden mennyi-
ségben jutányos áron
kaphatók Baliz, Takeres-
kedőnél Feherhálya be-
lértat. Telefon 839. 1774

Használt autók eladása.
1 drb Ford teherautó kar-
rosszérinával Din. 28.000,
1 drb Ford teherautó al-
vázszériával Din. 24.000
1 drb Ford 14 szemelvény
omnibus Din. 34.000,
1 drb Ford személyautó,
csaknem új, Din. 27.000,
1 drb Ford személyautó
Din. 24.000. Klein Géza és
Fiai autorizált Fordgyü-
nökség, Subotica. 1669

NARODNI
BIOSKOP
Március 1—7.
Egész héten
„COLIBRI“
Főszerepben
OSI OSWALDA
Vigjáték 6 felvonásban
A Pan film jubiláris
alkotása.

Zemuban egy íómeneteli
érett-üzlet, házzal együtt
eladó. Havi jövedelem
60.000 dinár. Cim a kiadó-
ban. 1781

Jófogalmu cipészüzlet
azonnal eladó. Franja
Ven, Petrovaradin, Srem,
1789

KÜLÖNFÉLE

Ineco-Rapid valódi angol
hátfestéket használjon. Az
angolok pedánsak, azért
aifánlom önék is! Kap-
ható drogériákban vagy
illatszertárakban vagy
Kunmerkamernál, Som-
bor. 1612

Butorozott szoba kony-
hával ágynemű nélkül
azonnal kiadó. I. Brozova
ul. 18. 1890

Utlevélek konzuli látta-
mozását legolcsóbban vé-
zi. Beküldés posta után,
Nemzetközi Iroda, Kralja
Aleksandra 9. Subotica,
1885

Lakás szerény lépéssel
száll, gyermektelen há-
zaszónak március 15-éig
átadó. Bővebbet: V. krug,
Varoska ul. 28. 1882

Különbeíratu butorozott
szoba konyahasználattal
azonnal kiadó. III. Ivano-
va 24. 1917

Butorozott szoba, eset-
leg konyahasználattal
vagy nélkül, azonnal ki-
adó. Oslobodjenja ul. 6.
1920

Különbeíratu utcai buto-
rozott szoba kiadó. Oslo-
bodjenja ul. 1. 1919

Két elegáns butorozott
utcai szoba konyhasz-
nálattal kiadó. Cim a
kiadóban. 1927

Háromszobás lakás bel-
térén átadó. Családhi-
zak eladók. Palicsi vil-
lák, Különbeíratu szo-
bák kiadók. Hálószo-
ba, előszobafal, antik tükör,
szekrény stb eladók. —
Langné, Agina 11. 1928

Szrbobránban ujonnan
berendezett szálloda, a
község házával szemben,
utazóknak 20% enged-
mény. Jó házikoszt és
kitünő italok. Jakovljević
Milan kávé. 1829

Házhelyek
eladók
Matija Engler i Drug
falepén
VII., Miloš Obitićeva ul. 6.
(Vetrol fűszeres mellett)

FOGLALKOZÁS

Perfekt szerb, magyar
gépiró, vagy gépirónő
azonnal felvétetik. dr. Szi-
laslasi ügyvéd. 1809

Jövedelmező képviselőt
átad ügynököknek, képv-
viselőknak, stb. Nagy kül-
földi cég. Ajánlatok »Ohne
Kapital und Verkenntnisse
9784« jelű alatt a kö-
vetkező címre küldendő:
Piras, Prag, Jindřichka
18. C.S.R. 1613

Ne dobja el rossz haris-
nyát, hanem küldje meg-
stoppatatni. Paie Kujun-
džića (Vesselenyi) ul. 4.
em. 3. 1702

Bidetál

ideális szerzői intim
toalett rézére (öblö-
getésre). Kellemes és
frissítő illatu. ¼ literes
üveg ára 35 dinár.

Apoteka Krajičović
Vukovar

Szakképzett gépész, sta-
bil kondenzátoros viz-
sgával és hosszabb gya-
korlattal rendelkezik, áll-
ást keres bármilyen
üzemnél. Leveletét »Gé-
pész« jelzéssel a kiadóba
kér. 1819

Vaskereskedőtanoncok il-
zetéssel felvétetnek Wei-
ner vaskereskedésében.
Rudić ul. 1804

TELEFON 868.
SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA
Üzletemet Sokolska ul. 2. alól
6 szám alá
(Ispánović festő mellé)
saját házamba helyeztem,
ennélgyva sokkal olcsóbban
árusítok nagyban és kicsiben
saját égetésű hűtőhő
Friss MESZET
Építési MESZET
Portland CEMENTET
Rostált FASZENET
Pécsi kétszer mosott
KOVACS SZENET
Prima b iföldi
KOVACS SZENET
TÜZIFÁT felvágva is
rendeltetési helyére szállítom

Dadának ajánljok 19
éves egészséges anya sze-
rényebb fizetési igények-
kel, ha egy hónapos eg-
zséges gyermekét magá-
val vihetné. Cim: Bres-
lauer, Pančevo. 1905

Intelligens Frauen mit
kroatisch-deutscher Sprach-
kenntnis wird gesucht zu
zwei Mädeli Alter 12
und 6 Jahre. Alexander
Krijszhaber, Paie Kujun-
džića ul. 34. 1626

Nőtlen kiszolgált katona
szabóságod alkalmazást
keres vagy koniékios mint
uri munkára. Róka László
Bezdán, Pusztá u. 595.
1852

100%
husvétli cukor,
szőlő
kapható
Sugar Manonál
Subotica, Rudićeva ul.

Több évi gyakorlattal fű-
szer, festés és eseménye
kereskedőként, ki állam-
nérvet és biria, sürvéson
állást keres. Grafi József,
Starobeeoi. 1892

Önálló férfiszakács, 26
éves fiatalember, a csalá-
dából származó, ki a
háztartás összes munkái-
ban járatos, plébániákra,
magános úriember, vagy
idős házaspárhoz ajánlko-
zik. — Meckeresésceket
»Szervalmase« jelzéssel a
kiadóhivatal továbbít. 1891

Kezdő irodai vagy pénz-
tárkezelőnél alkalmazást
keresek, értekt beszé-
lek és írók szerb, ma-
gyar és német nyelven.
Leveletet a kiadóba 25
—26« jelzéssel kérek. 1888

Fifi Krém
Pintér gyógyszerár

Intelligente, deutsches
Kinderfräulein wird zur ein
2½ jährigen Mädchen ge-
sucht. Eintritt am 15.
März. Adresse in der
Administration. 1886

Érettségivel gyógyszerész
gyakornoknak ajánlko-
zam, szerb, német, ma-
gyar nyelvismerettel. —
Cim: Schwarz József,
Párdány. 1877

Ügves manikűröző ma-
gas fizetéssel, azonnalra
vagy mártus 15-iki belé-
nére kérestetik. Cvenič,
Aibin ul. 1. 1879

Kertészet minden ágában
látás embert igényei és
bizonyítványmásolatok
előzetes beküldése mel-
lett felveszek. Cim: Giga
Jovanović, Novi-Bečeoi. 1902

Felsőgimnazista elvállal
tanítani alsógimnazistát,
matematikából vagy bár-
mely tárgyból. Cim a
kiadóban. 1918

Nőtlen fiatal kéményse-
prőszéd azonnal munkába
léphet. Róka Károly ké-
ményseprőmester. Boz-
dán. 1851